

106201

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gedeputeerde Staten

Directie Leefomgeving en Bestuur
Afdeling Bestuur
Contact

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

De Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum

19 JUN 2012

Ons kenmerk
PZH-2012-336536603A
Uw kenmerk

Bijlagen
div

Onderwerp

Vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Alphen aan
den Rijn, Boskoop en Rijnwoude: positieve zienswijze
over het herindelingsadvies.

Geachte mevrouw Spies,

Hierbij zenden wij u het herindelingsadvies tot vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude toe evenals de bijbehorende gelijkkluidende raadsbesluiten. Deze zijn als bijlagen bij deze brief opgenomen.

Tevens geven wij u hierbij onze zienswijze als bedoeld in artikel 5, vierde lid, van de Wet algemene regels herindeling op de samenvoeging van de drie gemeenten. Wij staan positief ten opzichte van deze vrijwillige samenvoeging. Hierop willen wij graag de volgende toelichting geven.

In ons Hoofdlijnenakkoord 2011 - 2015 Zuid-Holland verbindt en geeft ruimte hebben wij aangegeven dat vrijwillige schaalvergroting van gemeenten door de provincie wordt ondersteund. Daarbij vinden wij het belangrijk dat bij elk herindelingsproces het draagvlak bij de bevolking door de betrokken gemeenten wordt bepaald.

Wij zijn ervan overtuigd dat de vrijwillige samenvoeging van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude per 1 januari 2014 een positieve bijdrage geeft aan de bestuurskracht. Er zal een robuuste gemeente van ruim 106.000 inwoners, een oppervlakte van 132,5 km² en 8 kernen ontstaan. Doordat de nieuwe gemeente een 100.000+ gemeente wordt zal deze beter in staat zijn op regionaal en landelijk niveau de belangen van haar inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen te vertegenwoordigen. De nieuwe gemeente zal een sterke speler in de regio zijn.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

De nieuwe gemeente, zo blijkt uit de conclusie van het herindelingsadvies:

- is een gemeente met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor burgers en bedrijven en een goede infrastructuur;
- beschermt en versterkt het Groene Hart;
- heeft speciale aandacht voor het combineren van de Greenport regio Boskoop en logistiek tot een agro-logistiek centrum en stimuleert hoogwaardige economische activiteiten;
- heeft oog voor de sociaal-maatschappelijke aspecten op het gebied van welzijn, zorg, onderwijs, sport, recreatie en cultuur;
- biedt een veilig woonklimaat en werkt aan maatwerk in wijken en kernen, in samenspraak met de burgers;
- levert optimale dienstverlening, en
- ontwikkelt zich als een sterke gemeente in een sterke regio met een solide financieel beleid.

In het herindelingsadvies heeft een toets plaatsgevonden aan de criteria uit het vernieuwde Beleidskader gemeentelijke herindeling van 3 april 2009 (Kamerstukken II, 2008/09, 28 750, nr 5) en het aangepaste Beleidskader gemeentelijke herindeling van 12 juli 2011 (Kamerstukken II, 2010/11, 28 750, nr 28). Met de 3 gemeenten zijn wij van oordeel dat het herindelingsadvies voldoet aan de criteria uit beide beleidskaders. Ook stellen wij vast dat in het herindelingsadvies een logboek draagvlak is opgenomen waarin duidelijk staat aangegeven op welk tijdstip en op welke wijze het maatschappelijk draagvlak voor deze herindeling getoetst is. Kortheidshalve verwijzen wij u naar de inhoud van het herindelingsadvies.

Wij delen de conclusie uit het herindelingsadvies dat op grond van de bevindingen in de herindelingsscan kan worden geconcludeerd dat de financiële positie van de huidige gemeenten en de financiële gevolgen van een herindeling voor de toekomstige fusiegemeente een herindeling niet in de weg staat.

Ten aanzien van de naamgeving van de nieuwe gemeente wijzen wij u erop dat de drie gemeenten bezig zijn met een naamgevingstraject. Naar verwachting eind juni 2012 zal dit traject worden afgerond en zal aan u de nieuwe naam kenbaar worden gemaakt.

Wij verzoeken u op basis van het herindelingsadvies en onze zienswijze een voorstel te doen voor een herindelingsregeling en dit voorstel te zenden aan de ministerraad.

Tot slot verzoeken wij u een spoedige behandeling van het wetsvoorstel te bevorderen opdat de herindeling van de drie gemeenten op 1 januari 2014 kan ingaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

mw. drs. J.A.M. Hilgersom

J. Franssen

Afschrift aan:

- De leden van Provinciale Staten
- De colleges van Burgemeester en Wethouders van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude
- De raden van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude
- De colleges van Burgemeester en Wethouders van Nieuwkoop, Kaag en Braassem, Leiderdorp, Zoeterwoude, Zoetermeer, Lansingerland, Zuidplas, Waddinxveen en Bodegraven-Reeuwijk
- Het bestuur van het ISMH, Postbus 45, 2800 AA Gouda
- Het bestuur van Holland Rijnland, Postbus 558, 2300 AN Leiden
- Het bestuur van de VZHG, Postbus 45, 2800 AA Gouda

Gemeente **ABR**

GEMEENTE
Alphen aan den Rijn

GEMEENTE BOSKOOP

Provincie Zuid Holland
Ter attentie van Jan van Straalen
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

<i>Uw brief/kenmerk</i>	<i>Ons kenmerk</i>	<i>Contactpersoon/direct nummer</i>	<i>Datum</i>
-	FJ	Femmy Jonker 0172 - 465 077	11-04-2012

Betreft aanbieding herindelingsadvies

Geachte heer Van Straalen,

Met genoegen bieden wij u het herindelingsadvies aan van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude. Dit herindelingsadvies is op 29 maart 2012 in de drie afzonderlijke gemeenteraden vastgesteld (zie bijlagen).

In het herindelingsadvies wordt de nieuw te vormen gemeente aangeduid met 'Gemeente ABR'. Deze werknaam wordt gehanteerd tot het resultaat van het naamgevingstraject in juni 2012 bekend is. Wij zullen u, dan wel de Minister van BZK zo spoedig mogelijk daarna de nieuwe naam kenbaar maken zodat deze in het verdere wetgevingstraject kan worden meegenomen.

Wij verzoeken Gedeputeerde Staten goedkeuring aan dit advies te verlenen en de Minister hiervan op de hoogte te stellen. Tevens verzoeken wij u het herindelingsadvies, tezamen met de zienswijze van Gedeputeerde Staten aan de Minister te sturen, met het oog op de verdere voortgang in de ARHI-procedure.

Met vriendelijke groet,

H.B. Eenhoorn, burgemeester Alphen aan den Rijn

J. Rijdsijk, burgemeester Boskoop

mw. A. Latenstein van Voorst-Woldringh, burgemeester Rijnwoude

Bijlagen:

- Herindelingsadvies
- Besluiten gemeenteraden 29 maart 2012

Raadsvoorstel

Stuurgroep herindeling

Jaargang	: 2012
Registratienummer	: 2012/11708
Datum	: 13 maart 2012
Onderwerp	: Herindelingsadvies Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude

---

Behoort bij besluitformulier met registratienummer 2012/11701.

Onderwerp

Herindelingsadvies Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude

Ondertitel

Vaststelling van het herindelingsadvies voor fusie van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude per 1 januari 2014.

Beslispunten

- 1 Het herindelingsadvies opgesteld door de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude vast te stellen.
- 2 Het college te verzoeken het herindelingsadvies uiterlijk per 1 mei 2012 aan te bieden aan de provincie ter doorzending aan de Minister.

Gevolgd proces

Bij gelijkkluidend besluit hebben de gemeenteraden van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude op 30 juni 2011 het herindelingsontwerp vastgesteld en daarbij het college verzocht om

- samen met de andere colleges de zienswijzeprocedure op te starten en het herindelingsadvies zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk per 1 april 2012, ter vaststelling aan de gemeenteraden voor te leggen;
- het herindelingsadvies uiterlijk per 1 mei 2012 aan te bieden aan de Provincie ter doorzending aan de minister.

Zienswijzeprocedure

Om iedereen de gelegenheid te geven een zienswijze in te dienen, heeft de ter inzage legging plaatsgevonden na de zomervakantie 2011, namelijk van 5 september tot en met 31 oktober 2011. Een korte zienswijzerapportage is opgenomen in hoofdstuk 2.3 van bijgevoegd herindelingsadvies. Korteheidshalve wordt hiernaar verwezen. De zienswijzen en de beantwoording daarvan zijn als bijlage bij onderhavig raadsvoorstel gevoegd.

Programmaorganisatie

Om de doelstellingen en rollen goed te verankeren is een gestructureerde programmaorganisatie opgezet. Deze bestaat uit de klankbordgroep, de stuurgroep, de projectgroep, de projectgroep Griffie en werkgroepen. De samenstelling, rollen en taken van, alsmede de verbanden tussen deze groepen zijn opgenomen in het Plan van Aanpak augustus 2011 t/m december 2013, welke gevoegd was bij het voorstel aan uw raad d.d. 22 september 2011 (agendanummer 2011/VII/10). Ter ondersteuning van het proces is tevens een programmabureau geformeerd.

Resultaten

Als nadere uitwerking van de strategische visie, zoals opgenomen was in het herindelingsontwerp, zijn het dienstverleningsconcept en de besturingsfilosofie opgesteld. Deze documenten zijn besproken in de klankbordgroepvergadering van 25 januari 2012 en vastgesteld in de stuurgroep van 21 februari 2012. Het dienstverleningsconcept en de besturingsfilosofie geven richting aan de invulling en de harmonisatie van andere beleidsterreinen. Ook vormen zij de basis voor bijvoorbeeld het huisvestings- en ICT-plan, de werving en selectie van de gemeentesecretaris en griffier, de hoofd- en detailstructuur en vormgeven / doorontwikkelen van het wijken- en kernenbeleid.

Het traject voor de naamgeving van de nieuwe gemeente is ook opgestart. De resultaten van de inventarisatie van naamsuggesties door de inwoners, maatschappelijke organisaties en historische verenigingen van de drie gemeenten zijn gepresenteerd in de klankbordgroepvergadering van 25 januari 2012. In de klankbordgroep van 13 maart jl. is dit onderwerp opnieuw geagendeerd. De naam van de nieuwe gemeente moet voor de aanvang van de behandeling in de Tweede Kamer aan de Minister en de provincie bekendgemaakt worden. Is voor dat moment de naam nog niet bekend, dan gaat de wetgevingsprocedure uit van de naam van de grootste gemeente. Dat is in dit geval Alphen aan den Rijn.

Aangepast beleidskader gemeentelijke herindeling

Beoogde gemeentelijke herindelingen worden bij de behandeling door de Minister getoetst aan de criteria die genoemd zijn in het Ministerieel Beleidskader Gemeentelijke Herindelingen. Het eerste beleidskader verscheen in 1995 en is sindsdien ongeveer om de drie jaar herzien. In juli 2011, dus in de periode tussen de vaststelling van het herindelingsontwerp en het herindelingsadvies, is het laatste beleidskader verschenen. Hierin wordt onder meer accent gelegd op het begrip "urgentie", mede in verband met de discussie in de Tweede Kamer over wetsvoorstellen die gebaseerd waren over een provinciaal herindelingsadvies.

Het nieuwe beleidskader is niet door de Tweede Kamer vastgesteld of overgenomen, doch uit recent ingediende wetsvoorstellen blijkt dat de Minister bij de behandeling van herindelingsvoorstellen zowel het oude (2009) als het nieuwe (2011) beleidskader hanteert. Voor de inhoudelijke afweging door de gemeenten heeft dit geen gevolgen. Voor de volledigheid is in het Herindelingsadvies een aparte paragraaf (5.2.2.) opgenomen waarin aandacht wordt besteed aan het nieuwe beleidskader. In het beleidskader van 2011 is

aangegeven dat een logboek van activiteiten inzake participatie van de bevolking noodzakelijk is. Dit is opgenomen in dit Herindelingsadvies.

Ten opzichte van het Herindelingsontwerp zijn in het Herindelingsadvies de volgende onderdelen toegevoegd, dan wel gewijzigd:

- informatie uit de ter inzage legging / zienswijzen (hoofdstuk 2.2 en verder);
- toepassing van het beleidskader 2011 (hoofdstuk 5.2.2);
- logboek draagvlak (hoofdstuk 6);
- vervolprocedure (hoofdstuk 8).

De hoofdstukken (3, 4, 5 (gedeeltelijk) en 7) die al voorkwamen in het herindelingsontwerp zijn inhoudelijk niet gewijzigd.

Het herindelingsadvies is op 13 maart 2012 besproken in de klankbordgroep. De klankbordgroep heeft, met de inachtneming van een aantal wijzigingen, positief op het voorstel gereageerd.

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:

- 1 Herindelingsadvies
- 2 Ontvangen zienswijzen op het herindelingsontwerp en de reacties daarop

Gemeente

Alphen aan den Rijn

Besluit

Gemeenteraad

Jaargang : 2012

Registratienummer : 2012/11708

Onderwerp : Herindelingsadvies Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude

Behoort bij besluitformulier met registratienummer 2012/11701.

De raad van de gemeente Alphen aan den Rijn,

besluit:

- 1 het herindelingsadvies, opgesteld door de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude, vast te stellen;
- 2 het college te verzoeken het herindelingsadvies uiterlijk per 1 mei 2012 aan te bieden aan de Provincie ter doorzending aan de minister.

Bij dit besluit heeft de raad zich gebaseerd op:

- behandeling in de Klankbordgroep Herindeling d.d. 13 maart 2012;
- artikel 5 van de Wet algemene regels herindeling;
- Ministerieel Beleidskader Gemeentelijke Herindeling (kamerstukken II 2008-2009, 28 750, nr. 5);
- Aangepast Ministerieel Beleidskader Gemeentelijke Herindeling (kamerstukken II 2010/11, 28 750, nr. 28);
- Provinciale uitgangspunten ter zake gemeentelijke herindeling als verwoord in het hoofdlijnenakkoord 2011-2015 "Zuid-Holland verbindt en geeft ruimte";
- Rapport "De puzzel passend gemaakt: over fusies van gemeenten in het hart van Zuid-Holland" van de Commissie-Van den Berg d.d. 30 maart 2007.

Gewaarmerkte bijlage(n)

- Herindelingsadvies d.d. 14 maart 2012

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29 maart 2012.

De raad van de gemeente Alphen aan den Rijn,

de griffier,

J. Perfors

de voorzitter,

drs. H.B. Eenhoorn

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum raadsvergadering: 29 maart 2012

Zaaknummer: 31101284

Agendapunt: 8

Nr. 2012/13

Onderwerp

Herindelingsadvies Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude

Ondertitel

Vaststelling van het herindelingsadvies voor fusie van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude per 1 januari 2014.

Beslispunten

1. Het herindelingsadvies opgesteld door de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude vast te stellen.
2. Het college te verzoeken het herindelingsadvies uiterlijk per 1 mei 2012 aan te bieden aan de provincie ter doorzending aan de Minister.

Gevolgd proces

Bij gelijkloidend besluit hebben de gemeenteraden van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude op 30 juni 2011 het herindelingsontwerp vastgesteld en daarbij het college verzocht om

- samen met de andere colleges de zienswijzeprocedure op te starten en het herindelingsadvies zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk per 1 april 2012, ter vaststelling aan de gemeenteraden voor te leggen;
- het herindelingsadvies uiterlijk per 1 mei 2012 aan te bieden aan de provincie ter doorzending aan de Minister.

Zienswijzeprocedure

Om iedereen de gelegenheid te geven een zienswijze in te dienen, heeft de terinzagelegging plaatsgevonden na de zomervakantie 2011, namelijk van 5 september tot en met 31 oktober 2011. Een korte zienswijzerapportage is opgenomen in hoofdstuk 2.3 van bijgevoegd herindelingsadvies. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen. De zienswijzen en de beantwoording daarvan zijn als bijlage bij onderhavig raadsvoorstel gevoegd.

Programmaorganisatie

Om de doelstellingen en rollen goed te verankeren is een gestructureerde programmaorganisatie opgezet. Deze bestaat uit de klankbordgroep, de stuurgroep, de projectgroep, de projectgroep Griffie en werkgroepen. De samenstelling, rollen en taken van, alsmede de verbanden tussen deze groepen zijn opgenomen in het Plan van Aanpak augustus 2011 t/m december 2013, welke gevoegd was bij het voorstel aan uw raad d.d. 27 oktober 2011 (nr. 2011/62). Ter ondersteuning van het proces is tevens een programmabureau geformeerd.

Resultaten

Als nadere uitwerking van de strategische visie, zoals opgenomen was in het herindelingsontwerp, zijn het dienstverleningsconcept en de besturingsfilosofie opgesteld. Deze documenten zijn besproken in de klankbordgroepvergadering van 25 januari 2012 en vastgesteld in de stuurgroep van 21 februari 2012. Het dienstverleningsconcept en de besturingsfilosofie geven richting aan de invulling en de harmonisatie van andere beleidsterreinen. Ook vormen zij de basis voor bijvoorbeeld het huisvestings- en ICT-plan, de werving en selectie van de gemeentesecretaris en griffier, de hoofd- en detailstructuur en vormgeven / doorontwikkelen van het wijken- en kernenbeleid.

Het traject voor de naamgeving van de nieuwe gemeente is ook opgestart. De resultaten van de inventarisatie van naamsuggesties door de inwoners, maatschappelijke organisaties en historische verenigingen van de drie gemeenten zijn gepresenteerd in de klankbordgroepvergadering van 25 januari 2012. In de klankbordgroep van 13 maart 2012 is dit onderwerp opnieuw geagendeerd. De naam van de nieuwe gemeente moet voor de aanvang van de behandeling in de Tweede Kamer aan de Minister en de provincie bekendgemaakt worden. Is voor dat moment de naam nog niet bekend, dan gaat de wetgevingsprocedure uit van de naam van de grootste gemeente. Dat is in dit geval Alphen aan den Rijn.

Aangepast beleidskader gemeentelijke herindeling

Beoogde gemeentelijke herindelingen worden bij de behandeling door de Minister getoetst aan de criteria die genoemd zijn in het Ministerieel Beleidskader Gemeentelijke Herindelingen. Het eerste beleidskader verscheen in 1995 en is sindsdien ongeveer om de drie jaar herzien. In juli 2011, dus in de periode tussen de vaststelling van het herindelingsontwerp en het herindelingsadvies, is het laatste beleidskader verschenen. Hierin wordt onder meer accent gelegd op het begrip "urgentie", mede in verband met de discussie in de Tweede Kamer over wetsvoorstellen die gebaseerd waren op een provinciaal herindelingsadvies.

Het nieuwe beleidskader is niet door de Tweede Kamer vastgesteld of overgenomen, doch uit recent ingediende wetsvoorstellen blijkt dat de Minister bij de behandeling van herindelingsvoorstellen zowel het oude (2009) als het nieuwe (2011) beleidskader hanteert.

Voor de inhoudelijke afweging door de gemeenten heeft dit geen gevolgen. Voor de volledigheid is in het Herindelingsadvies een aparte paragraaf (5.2.2.) opgenomen waarin aandacht wordt besteed aan het nieuwe beleidskader. In het beleidskader van 2011 is aangegeven dat een logboek van activiteiten inzake participatie van de bevolking noodzakelijk is. Dit is opgenomen in dit Herindelingsadvies.

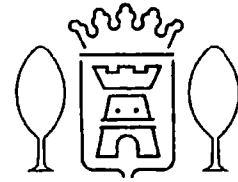
Ten opzichte van het Herindelingsontwerp zijn in het Herindelingsadvies de volgende onderdelen toegevoegd, dan wel gewijzigd:

- informatie uit de terinzagelegging / zienswijzen (hoofdstuk 2.2 en verder)
- toepassing van het beleidskader 2011 (hoofdstuk 5.2.2)
- logboek draagvlak (hoofdstuk 6)
- vervolprocedure (hoofdstuk 8)

De hoofdstukken (3, 4, 5 (gedeeltelijk) en 7) die al voorkwamen in het herindelingsontwerp zijn inhoudelijk niet gewijzigd.

Het herindelingsadvies is op 13 maart 2012 besproken in de klankbordgroep. De klankbordgroep heeft, met de inachtneming van een aantal wijzigingen, positief op het voorstel gereageerd.

De stuurgroep ABR,

Raadsbesluit

GEMEENTE BOSKOOP

In de openbare vergadering van **29 MRT 2012** heeft de gemeenteraad besloten:

1. het herindelingsadvies opgesteld door de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude vast te stellen;
2. het college te verzoeken het herindelingsadvies uiterlijk per 1 mei 2012 aan te bieden aan de provincie ter doorzending aan de Minister.

Bij dit besluit heeft de raad zich gebaseerd op:

- Behandeling in de Klankbordgroep Herindeling d.d. 13 maart 2012
- Artikel 5 van de Wet algemene regels herindeling
- Ministerieel Beleidskader Gemeentelijke Herindeling (kamerstukken II 2008-2009, 28 750, nr. 5)
- Aangepast Ministerieel Beleidskader Gemeentelijke Herindeling (kamerstukken II 2010/11, 28 750, nr. 28)
- Provinciale uitgangspunten ter zake gemeentelijke herindeling als verwoord in het hoofdlijnenakkoord 2011-2015 "Zuid-Holland verbindt en geeft ruimte"
- Rapport "De puzzel passend gemaakt: over fusies van gemeenten in het hart van Zuid-Holland" van de Commissie Van den Berg d.d. 30 maart 2007

De griffier,

mw. drs. J.A.M. Timmerman

De voorzitter,

J. Rijsdijk

Agendapunt : 2012/III/5

De raad van de gemeente Rijnwoude,

b e s l u i t :

1. Het herindelingsadvies opgesteld door de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude vast te stellen;
2. Het college te verzoeken het herindelingsadvies uiterlijk per 1 mei 2012 aan te bieden aan de provincie ter doorzending aan de Minister.

Bij dit besluit heeft de raad zich gebaseerd op:

- Het voorstel van de Stuurgroep Herindeling.
- Behandeling in de Klankbordgroep Herindeling d.d. 13 maart 2012.
- Artikel 5 van de Wet algemene regels herindeling
- Ministerieel Beleidskader Gemeentelijke Herindeling (kamerstukken II 2008-2009, 28 750, nr. 5).
- Aangepast Ministerieel Beleidskader Gemeentelijke Herindeling (kamerstukken II 2010/11, 28 750, nr. 28)
- Provinciale uitgangspunten ter zake gemeentelijke herindeling als verwoord in het hoofdlijnenakkoord 2011-2015 "Zuid-Holland verbindt en geeft ruimte".
- Rapport "De puzzel passend gemaakt: over fusies van gemeenten in het hart van Zuid-Holland" van de Commissie-Van den Berg d.d. 30 maart 2007.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Rijnwoude
d.d. 29 maart 2012,
de griffier,

de voorzitter,

HERINDELINGSADVIES

14 Maart 2012

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Leeswijzer	4
2	Proces	5
2.1	Van onderzoek naar herindelingsontwerp	5
2.2	Ter inzage legging	6
2.3	Zienswijzenrapportage	6
2.4	Vorbereiding van de herindeling	7
3	Situatiebeschrijving en beeld van de nieuwe gemeente	8
3.1	Karakter van de huidige gemeenten, meer dan cijfers	8
3.2	Regionale opgaven en samenwerkingsverbanden	9
3.3	Beeld van de nieuwe gemeente: eenheid in verscheidenheid	10
4	Toekomstvisie nieuwe gemeente, bijzondere ambities	11
4.1	Duurzame gemeente in het Groene Hart	11
4.2	Agro-logistiek als speerpunt voor de economie	13
4.3	De nieuwe gemeente, jong en aantrekkelijk	15
4.4	Maatwerk en optimale dienstverlening	17
4.5	Conclusie	19
5	Waarom een herindeling?	20
5.1	Motieven voor herindeling	20
5.2	Relatie met ministerieel beleidskaders gemeentelijke herindeling	20
5.3	Relatie met provinciaal beleid	27
6	Logboek draagvlak	30
7	Financiën	31
7.1	Uitgangspunten onderzoeken	31
7.2	Herindelingscan: financiële positie fusiepartners	32
7.3	Herindelingscan: financiële gevolgen herindeling	32
7.4	Resultaat (aanvullende) risicoanalyse	33
8	Vervolprocedure / planning.....	35
8.1	Naamgeving	35
8.2	Verkiezingen	35
9	Conclusie	36

1 Inleiding

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude willen met ingang van 1 januari 2014 een nieuwe sterke gemeente in het Groene Hart van de Randstad vormen. Daartoe is op 30 juni 2011 door de gemeenteraden het herindelingsontwerp vastgesteld. Thans ligt voor u het herindelingsadvies voor de samenvoeging van de drie gemeenten. Deze samenvoeging wordt in dit document wisselend aangeduid met herindeling en fusie. De formele procedure hiervoor, volgens de Wet algemene regels herindeling, is vastgelegd in dit herindelingsadvies.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het proces van gedachtevorming tot de totstandkoming van onderhavig herindelingsadvies geschetst, inclusief de zienswijzenrapportage. Hoofdstuk 3 beschrijft de huidige gemeenten en de nieuwe gemeente. Centraal staan kerncijfers, karakteristieken en opgaven. Hoofdstuk 4 duidt de nieuwe gemeente geschetst in ambities en identiteit (de strategische visie). Hoofdstuk 5 motiveert waarom de voorgestelde herindeling een goede ontwikkeling is. Tevens wordt aangegeven hoe de samenvoeging zich verhoudt tot provinciaal en rijksbeleid, waaronder een toets aan de criteria als genoemd in de Ministerieel Beleidskaders Gemeentelijke Herindeling 2009¹ en 2011². Hoofdstuk 6 bevat het logboek draagvlak. Ter toelichting zijn in hoofdstuk 7 de financiële gevolgen van de voorgestelde herindeling opgenomen. In hoofdstuk 8 wordt kort stilgestaan bij het vervolg van het herindelingsproces. Tot slot wordt dit herindelingsadvies afgesloten met een conclusie.

---

¹ Kamerstukken II 2008-2009, 28 750, nr. 5.

² Kamerstukken II 2010/11, 28 750, nr. 28.

2 Proces

Een besluit om samen één gemeente te gaan vormen is een ingrijpend besluit. Aan een dergelijk besluit gaat dan ook een zorgvuldig proces vooraf van onderzoek en oriëntatie. Onderstaand wordt dit proces geschetst vanaf het moment dat Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude besloten hebben te onderzoeken op welke wijze de gemeenten elkaar het best kunnen versterken.

2.1 Voorbereidingsfase tot herindelingsontwerp

De gemeenteraden van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude hebben medio oktober 2010 een raads werkgroep gevraagd met welke herindelingsvariant of samenwerkingsvorm de ambities van de drie gemeenten het best gerealiseerd kunnen worden. Tijdens een gezamenlijke raadsbijeenkomst op 29 november 2010 is het resultaat van deze werkgroep, het rapport "Alphen, Boskoop en Rijnwoude zetten hun vizier op scherp" besproken. Op 6 respectievelijk 9 december 2010 besloten de drie gemeenteraden afzonderlijk dat een fusie bestuurlijk en functioneel te verkiezen valt boven zelfstandig blijven, en (zelf) de herindeling ter hand te nemen. De gemeenteraden van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude besloten om:

1. Per direct de voorbereiding te treffen voor het starten van een zogenaamde 'arhi procedure' met de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude om gezamenlijk te komen tot een herindeling van deze gemeenten per 1 januari 2014.
2. De colleges van de gemeenten de volgende opdracht te geven:
  - De colleges gezamenlijk een plan van aanpak op te laten stellen (inclusief financiële kaders), die gericht is op een feitelijke herindeling per 1-1-2014;
  - De komende 4 maanden een herindelingsontwerp uit te werken op basis van het rapport "Alphen, Boskoop en Rijnwoude zetten hun vizier op scherp" en deze tijd daarnaast te benutten voor een nadere analyse en gedeeld toekomstperspectief wat betreft de volgende uitgangspunten: afstand van bestuur tot burger en financiële consequenties c.q. lasten voor de burger, risicoanalyse, voorzieningenniveau en duurzaamheid;
  - Onze inwoners zorgvuldig te betrekken bij het herindelingsproces en te informeren via verschillende media;
  - Tijdens deze fase een klankbordgroep met raadsleden uit de 3 raden in te stellen die maandelijks bijeenkomt;
  - Het herindelingsontwerp uiterlijk per 1 juli 2011 vast te laten stellen door de drie gemeenteraden;
  - Het herindelingsontwerp na vaststelling ter inzage te leggen;
  - De colleges gezamenlijk de zienswijzen laten verwerken in het herindelingsontwerp om te komen tot een herindelingsadvies;
  - Het herindelingsadvies aan te bieden aan de gemeenteraden ter vaststelling.
3. Als gemeenteraad uiterlijk per 1 juli 2012³ het herindelingsadvies vast te stellen en samen met de gemeenteraden van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude aan te bieden aan de Provincie Zuid-Holland, waarmee de arhi-procedure daadwerkelijk wordt gestart.
4. Gedeputeerde Staten vóór 14 december 2010 van dit besluit in kennis te stellen.

In de raadsvergaderingen van 27 januari 2011 hebben de gemeenteraden het plan van aanpak vastgesteld voor de periode tot en met 1 juli 2011, de vaststelling van het herindelingsontwerp. Het plan van aanpak omvat het uitvoeren van een referendum in Benthuisen, van een herindelingscan en van

³ De datum waarop het herindelingsadvies uiterlijk vastgesteld wordt door de gemeenteraden is na overleg met de provincie gewijzigd in 1 mei 2012.

een aanvullende financiële risicoanalyse. Op de laatste twee onderdelen wordt nader ingegaan in hoofdstuk 6.

Op 2 maart 2011 heeft, tegelijk met de provinciale Statenverkiezingen, het referendum plaatsgevonden onder de inwoners van Benthuizen ter zake de bestuurlijke toekomst van deze kern. De opkomst bij dit referendum was 80%, waarbij ruim 70% zich uitsprak voor aansluiting bij de nieuwe gemeente die gevormd wordt door de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude.

In maart 2011 is gezamenlijk door de colleges een strategische visie voor de toekomstige gemeente opgesteld. Op 22 maart 2011 hebben de gemeenteraden in een gezamenlijke raadsconferentie gesproken en gediscussieerd over de strategische visie op de nieuwe gemeente. In april is de strategische visie voorgelegd aan de inwoners, bedrijven en maatschappelijk organisaties van de drie gemeenten. Het resultaat van deze discussies is in de strategische visie opgenomen, zie hoofdstuk 4.

Het concept herindelingsontwerp is besproken in een gezamenlijke raadsconferentie op 18 mei 2011 en is vervolgens bij gelijkkluidend besluit vastgesteld door de afzonderlijke gemeenteraden in hun vergaderingen van 30 juni 2011. De beslispunten luiden als volgt:

1. Het herindelingsontwerp opgesteld door de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude vast te stellen;
2. Het college te verzoeken samen met de andere colleges de zienswijzeprocedure op te starten en het herindelingsadvies zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk per 1 april 2012, ter vaststelling aan de gemeenteraden voor te leggen;
3. Het college te verzoeken het herindelingsadvies uiterlijk per 1 mei 2012 aan te bieden aan de provincie ter doorzending aan de Minister.

2.2 Ter inzage legging

Conform artikel 5 lid 2 van de Wet Algemene Regels Herindeling (Arhi) heeft het herindelingsontwerp acht weken ter inzage gelegen op de respectievelijke gemeentehuizen, alsmede op de fusiewebsite www.gemeente-abr.nl. Om iedereen de mogelijkheid te geven zijn of haar zienswijze kenbaar te maken, is de periode van ter inzage legging gestart na het zomerreces. De periode liep daarom van 5 september tot en met 31 oktober 2011.

2.3 Zienswijzenrapportage

Van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze hebben vier instanties en drie inwoners gebruik gemaakt. Geen van de indieners van een zienswijze was geheel tegen de herindeling. Wel werd door enkele indieners aandacht gevraagd voor, of zorg geuit over een aantal punten.

De zienswijzen zijn ingediend vanuit Boskoop en Rijnwoude. Uit Alphen aan den Rijn zijn geen zienswijzen ontvangen. De aandachtspunten zijn voor een belangrijk deel te herleiden naar het verschil in aard, grootte en samenstelling van de kernen waaruit de nieuwe gemeente zal bestaan. Zo wordt aandacht gevraagd voor het behoud van het gemeenschaps- en verenigingsleven, voor de vertegenwoordiging van de belangen van de kleine kernen in de gemeenteraad, voor de (winkel)voorzieningen in de kernen, voor de bereikbaarheid (zowel met eigen als met openbaar vervoer) en het aanbod van gemeentelijke producten en diensten in de kernen. Ook is aandacht gevraagd voor de belangen van de agrarische sector ten opzichte van 'stadse' belangen.

Ten aanzien van de fusie zelf is de zorg uitgesproken dat er onvoldoende aandacht is voor de risico's en zijn er vraagtekens gesteld bij het draagvlak voor de fusie. Verwant aan het laatste punt is ook de

zorg uitgesproken over het betrekken van inwoners in de nieuwe gemeente, mede door de grotere afstand tussen burgers en bestuur.

Voor wat betreft het herindelingsontwerp is opgemerkt dat de daarin opgenomen strategische visie als te abstract ervaren is om er als inwoner echt op te kunnen reageren. Ook is gezegd te betreuren dat in het herindelingsontwerp een duidelijke uitspraak is gedaan over enkele strategische onderwerpen, zoals de keuzevariant voor de Máximabrug en het instandhouden van een ziekenhuis in de gemeente, en daarmee vooruit gelopen is op officiële besluitvorming hierover.

De colleges van de gemeenten die de zienswijzen ontvangen hebben, hebben de indieners van de zienswijzen inhoudelijk beantwoord. De ontvangen zienswijzen hebben niet geleid tot een wijziging van het voorgenomen besluit tot herindeling van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude.

De ontvangen zienswijzen, alsmede de reacties daarop, zijn gevoegd bij de bij dit herindelingsadvies behorende raadsvoorstel.

2.4 Voorbereiding van de herindeling

Na de vaststelling van het herindelingsontwerp op 30 juni 2011 is de voorbereiding van de samenvoeging per 1 januari 2014 voortvarend ter hand genomen. Allereerst is er een Plan van Aanpak opgesteld, waarin de in dit proces belangrijke stappen en uitgangspunten beschreven zijn. Op basis van dit Plan van Aanpak is een procesorganisatie geformeerd, bestaande uit een klankbordgroep (vertegenwoordiging van de gemeenteraden), een stuurgroep (vertegenwoordiging van de colleges van Burgemeester en Wethouders), projectgroep (vertegenwoordiging van de ambtelijke directies) en diverse werkgroepen.

De strategische visie, opgenomen in het herindelingsontwerp, is uitgewerkt in een dienstverleningsconcept en een besturingsfilosofie. Deze documenten vormen de basis voor de nadere vormgeving van de nieuwe gemeente.

3 Situatiebeschrijving en beeld van de nieuwe gemeente

In dit hoofdstuk worden de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude geschetst zoals zij er feitelijk uitzien op het moment van het voornemen tot herindeling (eerste half jaar van 2011). Vervolgens komt aan de orde hoe de 'nieuwe gemeente' er uit komt te zien nadat de herindeling een feit is. Hierbij wordt aangegeven welke ambities de nieuwe gemeente heeft en door de herindeling ook kan bereiken.

3.1 Karakter van de huidige gemeenten, meer dan cijfers

Om een typering van de huidige gemeenten te kunnen geven wordt aangevangen met een weergave van een aantal kerngegevens. Het betreft het inwoneraantal, de oppervlakte, het aantal kernen en de omvang van de formatie uitgedrukt in fulltime equivalenten. Deze gegevens zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

	Inwoners ⁴ (01-01-2010)	Oppervlakte ³ (km ²)	Kernen	Bruto omvang ambtelijk ap- paraat (fte) ⁵
Alphen aan den Rijn	72.535	57,68	3	652
Alphen aan den Rijn (kern)	69.425	36,11		
Aarlanderveen	1.180	19,95		
Zwammerdam	1.930	1,62		
Boskoop	15.090	16,96	1	94
Rijnwoude	18.550	57,85	4	120
Benthuizen	3.315	11,17		
Hazerswoude-Dorp	5.735	30,69		
Hazerswoude-Rijndijk	5.260	5,71		
Koudekerk aan den Rijn	4.240	10,28		

Om de cijfers te laten 'leven' wordt een karakteristiek per gemeente gegeven en is er in bijlage 1 een kaart opgenomen van de huidige gemeenten.

Alphen aan den Rijn

De gemeente Alphen aan den Rijn bestaat uit een stadskern en twee dorpen – Aarlanderveen en Zwammerdam – gelegen in het buitengebied. De gemeente wordt doorsneden door de Oude Rijn en de Gouwe. In oktober 2001 is Alphen aan den Rijn als Groenste stad van Nederland uitgekozen. In september 2002 werd Alphen aan den Rijn zelfs uitgeroepen als de Groenste Stad van Europa. Alphen aan den Rijn heeft zich ontwikkeld tot forensenstad, met binnen de grenzen ook een ruime werkgelegenheid. Commerciële dienstverlening en groot- en detailhandel vormen de belangrijkste bron van werkgelegenheid. Door haar centrale ligging tussen de vier grote steden van de Randstad, vormt de transport en logistiek een belangrijke economische sector. Alphen aan den Rijn kent meerdere grote bedrijventerreinen. De gemeente vervult een centrumfunctie voor de regio, zowel voor wat betreft (winkel)voorzieningen voor inwoners als uitvoeringsdiensten voor buurgemeenten.

Boskoop

Kenmerkend voor Boskoop zijn de vele boomkwekerijen (Greenport regio Boskoop). Boskoop is dan ook het belangrijkste boomkwekerijcentrum van Nederland en het grootste aaneengesloten boom-

⁴ Bron: CBS StatLine.

⁵ Bron: Raadswerkgroep, "Alphen, Boskoop, Rijnwoude zetten hun vizier op scherp", 19 november 2010.

kwekerijgebied ter wereld. Boskoopse boomkwekerijproducten vinden hun weg over de hele wereld. Een groot deel van de Boskoopse bevolking is dan ook werkzaam in de boomkwekerij en de daarmee samenhangende bedrijven. Bij deze laatste groep bedrijven kan gedacht worden aan bedrijven die zich richten op de aanvoer, bewaring, verkoop en verzending van sierteelproducten. In de boomkwekerij speelt de pot- en containerteelt een steeds belangrijker rol. Het dorp wordt doorsneden door de gekanaliseerde rivier de Gouwe, een belangrijke verbindingsschakel in de waterweg Amsterdam – Rotterdam. Een karakteristieke hefbrug verbindt de beide delen van Boskoop.

Rijnwoude

De gemeente Rijnwoude ontstond in 1991 uit een fusie van de toen opgeheven gemeenten Benthuisen, Hazerswoude en Koudekerk aan den Rijn. Rijnwoude wordt doorsneden door de Oude Rijn en kenmerkt zich door een open en weids (polder)landschap, afgewisseld met de nog 'dorps' gebleven kernen Benthuisen, Hazerswoude-Dorp, Hazerswoude-Rijndijk en Koudekerk aan den Rijn. Het buitengebied van de gemeente Rijnwoude is divers van karakter als gevolg van verschillen in abiotische omstandigheden en landschapstypen: oeverwallen, veenweidegebied en droogmakerijen. De verschillen manifesteren zich met name in het agrarisch grondgebruik en de intensiteit daarvan. Ook Rijnwoude behoort tot de Greenport regio Boskoop. Speciaal voor de Pot- en Containerteelt wordt 170 ha. bedrijfsterrein ontwikkeld in Hazerswoude-Dorp. Met het meer industriële bedrijventerrein langs de Oude Rijnzone vormt de gemeente Rijnwoude een schakel tussen het agrarische Boskoop en het stedelijke Alphen aan den Rijn.

3.2 Regionale opgaven en samenwerkingsverbanden

De drie gemeenten worden reeds verbonden door diverse regionale opgaven en samenwerkingsverbanden. De ruimtelijke oriëntatie van Alphen aan den Rijn en Rijnwoude is veelal gelijk, namelijk in Rijn- en Veenstreek (veenweidelandschap) en Oude Rijnzone (ligging aan de Oude Rijn). Boskoop en Rijnwoude hebben een overeenkomstige ligging als 'landelijke' gemeenten in een 'stedelijke' omgeving van Zoetermeer, Leiden, Gouda en Alphen aan den Rijn. Het karakter van Boskoop en Rijnwoude en het overwegend 'stedelijke' gebied Alphen aan den Rijn zijn complementair aan elkaar.

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude delen in wisselende samenstelling een aantal belangrijke (ruimtelijke) ontwikkelingsopgaven. Alphen aan den Rijn en Rijnwoude werken nauw samen aan de ontwikkeling van de Oude Rijnzone. Dit doen beide gemeenten samen met de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Leiderdorp en Zoeterwoude, alsmede met het ministerie van VROM, de Provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland. Deze ontwikkeling behelst een groot aantal deelprojecten op het gebied van woningbouw, herstructurering van bedrijventerreinen en ontwikkeling van groene vensters⁶. De gemeenten Boskoop en Rijnwoude zijn aan elkaar verbonden door de Greenport regio Boskoop. Dit verbindt hen ook aan de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk en Waddinxveen, het Hoogheemraadschap van Rijnland en een vertegenwoordiging van het bedrijfsleven. Verder kunnen als gedeelde opgaven en ambities op ruimtelijk-economisch gebied genoemd worden het behoud van een groen, open en landelijk profiel, de verbetering van de infrastructuur (aansluitingen op A12, N11 en A4 (N207/N209), het stimuleren van bedrijvigheid in Alphen aan den Rijn en daarmee de regionale werkgelegenheid, de woningbouwopgaven van de drie gemeenten en de ontwikkeling van recreatie en toerisme. Op sociaal-economisch gebied is de leefbaarheid en vitaliteit van de kernen een belangrijke gedeelde opgave.

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude werken – al dan niet in wisselende samenstelling – op veel terreinen en zowel publiek- als privaatrechtelijk samen. De drie gemeenten nemen deel aan de grote publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden op het terrein van veiligheid

⁶ Groene vensters zijn doorkijken vanaf de lintbebouwing naar het achterliggende veenweidegebied.

en gezondheid, namelijk de Veiligheidsregio Hollands Midden. Alphen aan den Rijn en Rijnwoude werken al lange tijd samen in het Rijnstreekberaad, dat sinds 1 april 2010 is opgegaan in de regio Holland Rijnland. Voorts participeren Alphen aan den Rijn en Rijnwoude beide in de gemeenschappelijke regelingen van de sociale dienst, de sociale werkvoorziening, de milieudienst en het streekarchief.

3.3 *Beeld van de nieuwe gemeente: eenheid in verscheidenheid*

De gemeente die ontstaat door samenvoeging op 1 januari 2014 van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude heeft ruim 106.000 inwoners, een oppervlakte van 132,5 km² en 8 kernen. Daarmee wordt het qua oppervlakte de op één na grootste gemeente van de provincie Zuid-Holland. Tegelijkertijd is de bevolkingsdichtheid (801 inwoners per km²) de laagste van de 100.000+ gemeenten van Zuid-Holland en de op vier na laagste van alle 100.000+ gemeenten in Nederland⁷. De nieuwe gemeente biedt meerwaarde voor inwoners en bedrijven. Deze wordt omschreven in hoofdstuk 4. De nieuwe gemeente straalt eenheid uit in ruimte en economische ambities en is verscheiden in de diverse vitale kernen.

Er vindt op de bestaande grenzen van de samen te voegen gemeenten geen correctie plaats, zodat de noordgrens van de nieuwe gemeente gevormd wordt door de noordgrenzen van de gemeenten Alphen aan den Rijn en Rijnwoude, de oostgrens door de oostgrenzen van de gemeenten Alphen aan den Rijn en Boskoop, de zuidgrens door de zuidgrenzen van de gemeenten Boskoop en Rijnwoude en de westgrens door de westgrens van de gemeente Rijnwoude. De nieuwe gemeente wordt omsloten door de gemeenten Kaag en Braassem, Nieuwkoop, Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen, Zuidplas, Lansingerland, Zoetermeer, Zoeterwoude en Leiderdorp. Een topografische kaart van de nieuwe gemeente is bij dit herindelingsadvies gevoegd, zie bijlage 1.

---

⁷ Alleen de gemeenten Emmen, Ede, Apeldoorn en Haarlemmermeer hebben een kleinere bevolkingsdichtheid.

4 Toekomstvisie nieuwe gemeente, bijzondere ambities

De nieuwe gemeente heeft haar toekomstvisie bepaald. De nieuwe gemeente:

- is een gemeente met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor burgers en bedrijven en een goede infrastructuur;
- beschermt en versterkt het Groene Hart;
- heeft speciale aandacht voor het combineren van de Greenport regio Boskoop en logistiek tot een agro-logistiek centrum en stimuleert hoogwaardige economische activiteiten;
- heeft oog voor de sociaal-maatschappelijke aspecten op gebied van welzijn, zorg, onderwijs, sport, recreatie en cultuur;
- bied een veilig woonklimaat en werkt aan maatwerk in wijken en kernen, in samenspraak met de burgers;
- levert optimale dienstverlening, en
- ontwikkelt zich als een sterke gemeente in een sterke regio met een solide financieel beleid.

Deze visie is uitgewerkt op een viertal pijlers te weten:

- Ruimte: duurzame gemeente in het Groene Hart;
- Economie: verbinding van sierteelt, verkeer en vervoer (agro-logistiek) als meerwaarde;
- Maatschappij: een jonge gemeente met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor jong en oud, en
- Bestuur: maatwerk in het kernenbeleid, optimale dienstverlening en een sterke gemeente in een sterke regio.

In de volgende paragrafen worden deze vier pijlers toegelicht.

4.1 Duurzame gemeente in het Groene Hart

Het grondgebied van de nieuwe gemeente bevindt zich in het Groene Hart van de Randstad. Op grotere schaal gezien ligt de nieuwe gemeente op de as Rotterdam-Amsterdam. Op deze as bevinden zich de Rotterdamse haven, de greenports Westland en Aalsmeer, Schiphol en de Zuidas. Hiertussen vormt de nieuwe gemeente een groen-blauwe 'oase'.

Uitdagingen

De natuurlijke ligging biedt volop kansen: rustig wonen in een agrarisch gebied met afwisselende en waardevolle landschappen (zoals het veenweidegebied, het slagenlandschap en het Bentwoud), volop mogelijkheden tot landelijke recreatie in natuurlijk waardevol landschap en een bereikbare vestigingslocatie voor bedrijven. Het water in het gebied, de Oude Rijn en de Gouwe, zorgt naast kansen ook voor natuurlijke barrières. De ligging in de randstad tussen diverse grote steden leidt tot een hoge mobiliteitsdruk. De economische aantrekkingskracht van het gebied vraagt letterlijk om ruimte. Leefbaarheid en landschap moeten behouden blijven ondanks de eisen van economie en bereikbaarheid. Door deze uitdagingen samen op te pakken ontstaat een duurzame gemeente die een leidende rol in het Groene Hart speelt.

Strategie

Behoud van het (landelijke) karakter van het gebied is het leidende principe voor de ruimtelijke ordening. Het gebied laat zich natuurlijk onderverdelen in meer verstedelijkt gebied in het noorden (Alphen aan den Rijn en de Oude Rijn-zone), een groen veenweidegebied in het noorden en midden van het gebied en aan de zuidkant een sierteeltgebied ingericht volgens het slagenlandschap (ver-

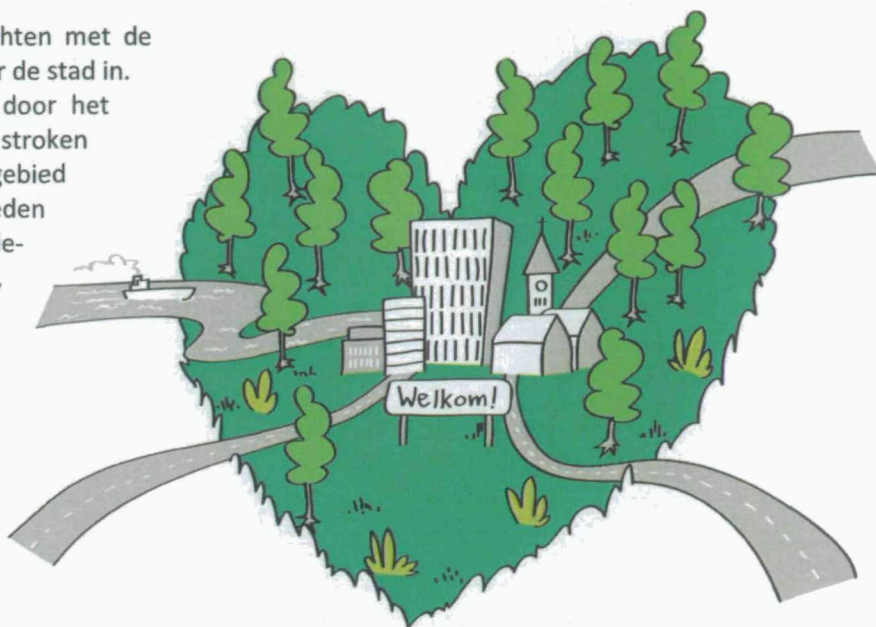

fijnde verkaveling). De onderscheiden structuurvisies van de afzonderlijke gemeenten geven hier ook invulling aan. Deze structuurvisies zijn leidend voor het ruimtelijk beleid van de nieuwe gemeente.

Een belangrijke kwaliteit van de nieuwe gemeente is haar ligging in het Groene Hart met groene en blauwe functies. Die kwaliteit moet behouden worden zeker ook vanwege de daaraan verbonden economische kracht. De balans tussen economie en ecologie blijft gegarandeerd. Functies als bedrijventerreinen, infrastructuur, uitbreiding sierteelt of grote woonlocaties krijgen alleen een kans als die evident geen plaats kunnen krijgen op de bestaande locaties en de behoefte werkelijk en actueel is. Om de leefbaarheid binnen de bestaande bebouwing te behouden wordt binnen de kernen zuinig omgegaan met de daar nog aanwezige ruimte.

Vervlechting wonen en natuur

Door woongebieden te vervlechten met de natuur komt het groene karakter de stad in. In de stad wordt dat bereikt door het aanleggen van 'groene vingers', stroken groen park die naar het buitengebied leiden. Groene recreatiegebieden als Bentwoud, het veenweidegebied en het slagenlandschap, moeten beter bereikbaar worden. Het verbinden van water-, fiets- en wandelnetwerken levert meer belevingswaarde van de bestaande gebieden op. Er wordt zorgvuldig omgegaan met binnenstedelijk groen. Hiermee wordt de nieuwe gemeente toonaangevend voor het Groene Hart.

Ruimte: duurzame gemeente in het Groene Hart

De nieuwe gemeente ontwikkelt een aantrekkelijk woon- en werkklimaat (zie ook paragraaf 3.3) voor jongeren en jonge gezinnen die we voor de nieuwe gemeente willen behouden. Voor de groter wordende groep ouderen wordt een passend woningaanbod gecreëerd met aandacht voor voldoende sociale woningbouw. Dit draagt bij aan een evenwichtige bevolkingsopbouw en voldoende sociaal-economisch draagvlak voor (woon)voorzieningen. Afstemming tussen de bestaande woningbouwprogramma's kan hierin voordelen opleveren. Gezien de economische ontwikkeling en bevolkingsontwikkeling zijn grote nieuwe ontwikkellocaties niet te verwachten in de periode tot 2018.

Het onderhoud van de openbare ruimte past bij het groene karakter van de nieuwe gemeente. Het wijkbeheer staat dicht bij de inwoners door goed aanspreekbaar voor inwoners te zijn.

Bereikbaarheid

Voor de inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen is het oplossen van knelpunten in de bereikbaarheid een essentieel speerpunt voor de nieuwe gemeente. Om leefbaarheid en bereikbaarheid in de toekomst te verbeteren zijn verschillende investeringen in infrastructuur nodig, zoals de ontwikkeling van Noord-Zuid- en Oost-Westverbindingen en het behouden en versterken van het openbaar vervoer. Knelpunten door de groeiende verkeersstroom in Hazerswoude-Dorp, Koudekerk aan den Rijn, Boskoop en rondom en in Alphen aan den Rijn worden hiermee aangepakt.

Dit betreft primair de Maximabrug over de Oude Rijn met aansluiting op de N11 en het completeren van de rondweg van Alphen aan den Rijn; en verder een tunnel op het kruispunt in Hazerswou-

de-Dorp, de Westelijke Randweg in Boskoop en Waddinxveen, en een tweede oeververbinding over (of onder) de Gouwe om de hefbrug in Boskoop te ontlasten.

De bereikbaarheid kan ook verbeterd worden door een betere inzet van het openbaar vervoer. De nieuwe gemeente zet zich in deze te vergroten. Hierbij gaat het ondermeer om een goede dienstregeling en goede aansluitingen. Als gesprekspartner van de aanbieders van het openbaar vervoer wendt de gemeente haar lobbykracht aan om dit te realiseren. Daarnaast stimuleren we het gebruik van de fiets door de uitbouw van een lokaal en regionaal fietspadennet en een betere aansluiting van fietsroutes naar het landelijk gebied. Het gebruik van de fiets biedt ruimte op de wegen, vermindert de parkeerdruk en komt de luchtkwaliteit ten goede.

Duurzaamheid

Duurzaamheid gaat om de leefkwaliteit op lange termijn. De nieuwe gemeente benoemt duurzaamheid als speerpunt bij beleid en uitvoering. Tevens heeft de nieuwe gemeente de ambitie om in 2018 klimaatneutraal te zijn. Deze aspecten krijgen uitwerking in innovatie op het gebied van duurzame bedrijven en het toepassen van duurzame grondstoffen, materialen en energie bij alle ontwikkelingen op het gebied van bouw en infrastructuur in de gemeente.

4.2 Agro-logistiek als speerpunt voor de economie

In economisch opzicht heeft de nieuwe gemeente een aantal geweldige kwaliteiten in huis. In en rond Boskoop en in de zuid-oosthoek van Rijnwoude bevindt zich het concentratiegebied voor de sierteelt: de Greenport regio Boskoop. Rondom de Oude Rijnzone zijn veel logistieke functies aanwezig.

Commerciële dienstverlening is in alle drie de gemeenten de belangrijkste economische activiteit, in Boskoop op de voet gevolgd door de tuinbouw (sierteelt). Naast de dienstverlening is de industriële productie in de nieuwe gemeente een belangrijke economische activiteit, geconcentreerd op bedrijventerreinen in Alphen aan den Rijn en Rijnwoude, deels watergebonden langs de Oude Rijn.

Uitdagingen

De combinatie van de Greenport regio Boskoop en het logistieke knooppunt biedt een kans voor de nieuwe gemeente. Door de ligging op de as tussen de Rotterdamse haven en Schiphol en de greenports Westland en Aalsmeer ligt een grotere markt voor de agro-logistiek binnen handbereik. Nederland is wereldwijd het tweede exportland van agrarische producten. De nadruk verschuift van productie naar de regiefunctie op het gebied van handel en logistiek, met behoud van de huidige productie. Het betreft minder gewassen die geheel in Nederland zijn geteeld en meer productie die via Nederland wordt verhandeld en waardevermeerdering krijgen. Door Greenport en logistiek aan elkaar te verbinden wordt ingespeeld op deze veranderende markt, dit wordt aangeduid met de term agro-logistiek.

Het landelijke economische beleid richt zich op een beperkt aantal clusters waaronder tuinbouw en logistiek. In het bedrijfslevenbeleid, zoals vastgelegd is in de nota "Naar de Top" van februari 2011, is aangekondigd dat het Rijk vooral wil investeren in infrastructuur in drie economische topgebieden. De Greenport regio Boskoop maakt hierbij onderdeel uit van het topgebied Rotterdam. De nieuwe gemeente kan door de omvang en 100.000+ status in deze samenwerking meer realiseren, door bijvoorbeeld het verwerven van subsidies. Dit gebeurt in nauwe samenhang met het samenwerkingsverband Holland Rijnland. De omvang draagt ook bij aan de lobby- en acquisitiekracht van de gemeente.

Strategie

De nieuwe gemeente kiest er voor om de bijzondere combinatie van de Greenport regio Boskoop en logistieke functies te versterken. De ligging tussen twee logistieke mainports en drie greenports kan worden uitgebuit. Een excellerende greenport kan blijven bestaan door herstructurering, versterking van kennis, innovatie en investeringen in infrastructuur. De ontwikkeling van industrie en logistiek vindt plaats in de zone rondom de Oude Rijn en de Overslag Terminal Alpherium. Hierbij wordt gestuurd op innovatieve ontwikkeling en modernisering waarbij de overlast voor inwoners minimaal dient te zijn. Combinatie van agro-business en logistiek kan gestimuleerd worden door het verbinden van kennis en infrastructuur. Daarnaast wordt ingezet op hoogwaardige economie en werkgelegenheid met minder ruimtebeslag. Dit versterkt de aantrekkelijkheid van de gemeente en voorkomt eenzijdigheid in het aanbod van bedrijvigheid.

Uitgangspunt is dat reconstructie van de bestaande bedrijventerreinen prioriteit heeft boven het inrichten van nieuwe bedrijventerreinen (SER – ladder) en dat bedrijven van een hoge milieucategorie geconcentreerd moeten blijven op enkele terreinen. De nieuwe gemeente heeft een uitgestrekt buitengebied. In het buitengebied wordt de nadruk gelegd op klimaatbestendigheid met de belangrijkste dragende functies: landbouw en natuur. Een goede balans tussen economische ontwikkelingen en de verduurzaming in de agrarische sector is belangrijk. Innovatie, schaalvergroting en structuurversterking zal door de nieuwe gemeente gefaciliteerd worden vanwege economisch en landschappelijk belang. Landbouw vindt plaats in de diepe droogmakerijen en veeteelt zowel in de veenweidegebieden als in de diepe droogmakerijen.

Agro-logistiek als meerwaarde voor de economie

Detailhandel, toerisme en recreatie

Er wordt gestreefd naar behoud van gezonde winkelvoorzieningen in de verschillende kernen. Water en groen in de regio bieden kansen voor recreatie en toerisme. Het aantrekkelijk polderlandschap met water en groen, akkerbouw en veeteelt, melkveehouderijen en kwekerijen, met wandel en fietsmogelijkheden in het Land van Wijk en Wouden, landwinkels met streekproducten en de pittoreske dorpen met molens en kerken, scheppen recreatieve mogelijkheden. Denk hierbij aan kleinschalige verblijfsrecreatie, mogelijkheden die meer kunnen worden benut. Andere mogelijkheden zijn de ontwikkeling van het Bentwoud en de ontwikkeling van de Oude Rijn, de Gouwe en aansluitende waterverbindingen voor watergebonden recreatie. De gemeente heeft met alle bijzondere kwaliteiten de mogelijkheid het toerisme te vergroten door meer aan de promotie van het gebied te doen. Versterking van de positionering van de gemeente en de regio kan met de organisatie van de Floriade 2022.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt in de nieuwe gemeente kenmerkt zich door een lokale arbeidsmarkt, forenzen die elders werken of van elders komen en arbeidsmigranten. Voor deze laatste groep is nader beleid nodig. Uitdagingen in de komende periode zijn eerst gericht om mensen aan werk te helpen en in een later stadium om voldoende beroepsbevolking te hebben (zie paragraaf 3.3). De nieuwe gemeente spant zich tevens in om voor burgers met een beperking toereikende voorzieningen te treffen, om de jeugdwerkloosheid terug te dringen en om de onderwijsagenda met de arbeidsmarkt-vraag te verbinden.

4.3 De nieuwe gemeente, jong en aantrekkelijk

Het vertrekpunt van de nieuwe gemeente is jong en aantrekkelijk zijn. Jong (als nieuwe gemeente) en aantrekkelijk om (nieuwe) inwoners aan ons te binden. Dit met respect en optimale dienstverlening voor alle doelgroepen, jong en oud. In deze paragraaf wordt toegelicht hoe daar invulling aan gegeven wordt.

Uitdagingen

De inzet op maatschappelijk gebied ligt in grote lijnen vast in kaders van het Rijk. De trend is een terugtrekkende overheid. Er ligt een sterke nadruk op meer zelf doen en meer zelf betalen als gemeenten. Er is tevens sprake van een decentralisatie van rijks- en provincietaken op bijvoorbeeld het terrein van jeugd, welzijn en werk. Dit vraagt doorlopend een stevige inzet van de nieuwe gemeente in termen van kennis, capaciteit en creativiteit.

Ook ontwikkelingen in de samenleving hebben grote invloed op de ambities. De bevolking in de nieuwe gemeente kent nog een beperkte groei in de periode 2014-2020 en verandert bovendien van samenstelling. Het aantal ouderen maakt een groter deel uit van de bevolking en het aandeel jongeren neemt af. Hierdoor neemt ook de productieve leeftijdsgroep af. De komende jaren wordt nog werkloosheid ervaren als gevolg van de economische crisis, maar daarna wordt de omslag voorzien naar krapte op de arbeidsmarkt. De nieuwe gemeente moet met haar ambities op deze trend inspelen.

Strategie

De nieuwe gemeente kiest er voor een aantrekkelijke gemeente te zijn voor huidige en toekomstige inwoners en zet in op (de realisatie van) een evenwichtige bevolkingsopbouw. Dit betekent enerzijds aantrekkelijk voor de jeugd en anderzijds aandacht voor deze jeugd door in te zetten op educatie en anderzijds goede zorg voor ouderen en kwetsbaren. Voor de groeiende groep (relatief) welgestelde ouderen worden initiatieven voor hoogwaardige woonvoorzieningen gefaciliteerd.

Inzet op jeugd en educatie

Bij de inzet op educatie streeft de gemeente naar behoud en ontwikkeling van optimaal basis- en middelbaar onderwijs. Hierbij zet de gemeente tevens in op het terugdringen van het aantal voortijdige schoolverlaters. Tevens streeft de gemeente naar versterking van kennis en innovatie op het gebied van de greenport en logistiek en het aanbod van hoger onderwijs door samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld een hogeschool en universiteit aan te gaan. Passend in deze visie is het vestigen van een hogeschool en andere opleidingen gericht op de agrarische sector. Om aan te sluiten bij specifieke wensen van het bedrijfsleven wordt zij betrokken bij de opzet van agrarische opleidingen, hetgeen ook het arbeidspotentieel een plek geeft in de eigen gemeente. Tot slot behoort ook de ontwikkeling van een kenniscentrum voor duurzame innovatie tot de ambities, gelet op het eerder geschetste karakter van de nieuwe gemeente.

Op het gebied van de jeugd wil de nieuwe gemeente een gemeente zijn waar de jeugd opgroeit in een positieve en stimulerende omgeving, waarbij hen (letterlijk en figuurlijk) ruimte en kansen gebo-

den worden zichzelf te ontplooiën. Gefocust wordt op een positief en preventief jeugdbeleid, dat erop gericht is problemen te voorkomen, vroegtijdig te signaleren en in nauwe samenspraak met ouders en jongeren zelf op te pakken. Dit vraagt om een goede samenwerking in de jeugdketen en een sluitend aanbod van zorg voor jeugd en gezin.

Er wordt ook rekening gehouden met de allerkleinsten. Goede kinderopvang dicht bij huis en voldoende speelruimte zijn essentieel.

Ouderen en kwetsbare groepen

Op het gebied van ouderen en de kwetsbare groepen wordt een sociale structuur beoogd waarin inwoners zolang mogelijk hun zelfstandigheid kunnen houden door het koppelen van woonzorgzones aan bestaande voorzieningen op het terrein van zorg (zoals verzorgingshuizen). Iedereen doet mee in de nieuwe gemeente oftewel participeert in de samenleving door voorzieningen of werk. Met name het verlagen van drempels en het oplossen van beperkingen met betrekking tot de participatie van kwetsbaren in de samenleving heeft de aandacht van de nieuwe gemeente. Zo zijn WMO-voorzieningen voor iedereen toegankelijk en op niveau. Bij de aanbesteding van diensten in het kader van de Wmo heeft kwaliteit en continuïteit een zwaarder gewicht dan de daarvoor te betalen prijs. Werk is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Ook mensen met een beperking (Wsw-geïndiceerden) krijgen in de nieuwe gemeente de kans om te werken. Het beleid is enerzijds gericht op re-integratie en anderzijds op het bieden van beschermde arbeidsplaatsen om sociaal isolement van betrokkenen te voorkomen en hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Gezondheidszorg blijft op niveau aanwezig.

Zorg is niet alleen voor ouderen en kwetsbare groepen van belang. Voor alle groepen inwoners is goede gezondheidszorg essentieel. Inwoners achten een ziekenhuis voor een gemeente van deze omvang van belang. Voor wat alle kernen en dorpen betreft geldt dat de gemeente zich optimaal inspant om bereikbare eerstelijns gezondheidszorg te realiseren.

De nieuwe gemeente, jong en aantrekkelijk

Prettig woon- en werkklimaat

Een aantrekkelijke gemeente zijn voor huidige en nieuwe inwoners betekent ook het realiseren (en behouden) van een prettig woonklimaat, waarbij elke kern zijn eigen kwaliteit ontwikkelt. Leefbaarheid, veiligheid en voorzieningen op maat staan hierbij centraal. Hierbij is leefbaarheid afhankelijk van de betrokkenheid van inwoners bij hun wijk of kern, de participatie in de samenleving (door werk

of vrijwilligerswerk) en een hechte sociale gemeenschap. Voorzieningen worden gericht op het binden van jongeren en (jonge) gezinnen, alsmede op het zelfstandig functioneren door de inzet op zelfredzaamheid van ouderen en het stimuleren van verenigingen en vrijwilligerswerk. Dit is ook het uitgangspunt van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, welke wet ook – indien nodig – extra hulp voor inwoners (bijvoorbeeld hulp bij het huishouden, verstrekking van hulpmiddelen voor gehandicapten en mensen met een beperking) regelt. Inzake werk stimuleert de gemeente de arbeidsparticipatie van haar inwoners, mede door de stimulatie van de bedrijvigheid.

Voor een plezierige woonomgeving is het bieden van een gevarieerd aanbod van sport, kunst en culturele voorzieningen essentieel. Denk hierbij ook aan behoud van evenementen en een buurthuis toegankelijk voor alle inwoners. Uitgangspunt is dat deze voorzieningen toegankelijk zijn voor alle inwoners. De gemeente gaat echter verder en formuleert de ambitie om de gemeente te zijn, waarin zoveel mogelijk soorten buitensporten beoefend kunnen worden, passend bij het groene en open karakter van de gemeente.

Tot slot is veiligheid een belangrijk onderdeel van een prettig woonklimaat. Ook de nieuwe gemeente blijft veilig. Per kern/wijk worden accenten vastgesteld om de veiligheid te vergroten.

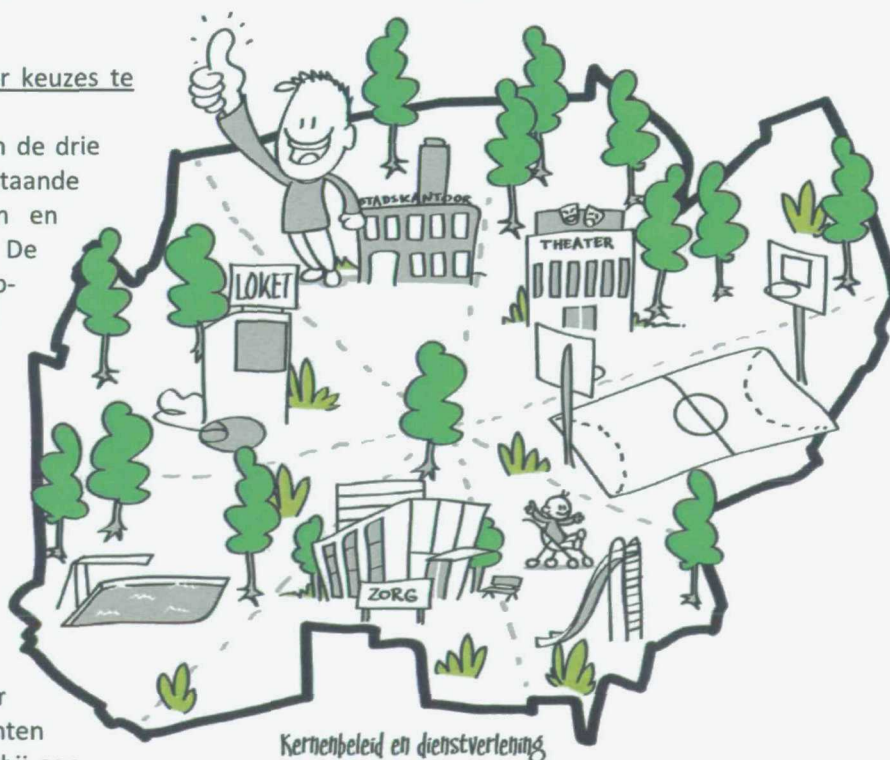
4.4 Maatwerk en optimale dienstverlening

De nieuwe gemeente zal stad en dorpen, met ieder een eigen karakter, verbinden. Vertrekpunt daarbij is de zorgzame gemeenschapszin en een actief gemeenschapsleven. Deze gezamenlijkheid in verscheidenheid vormt een uiterst belangrijke drager voor de kwaliteit van leven in de nieuwe gemeente.

De periode van 2014 tot 2018 wordt gebruikt om enerzijds maatwerk naar de verschillende kernen te leveren en anderzijds een optimale dienstverlening te bieden. Naar buiten toe vormt de nieuwe gemeente een sterkere partij, die de belangen van inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven beter kan behartigen.

Kernenbeleid: maatwerk door keuzes te maken

Ook na de samenvoeging van de drie gemeenten blijven bestaande voorzieningen in de kernen en wijken het uitgangspunt. De kernen vormen gemeenschappen op zichzelf en hebben daarom allemaal hun eigen kwaliteiten die door het kernenbeleid versterkt kunnen worden. Dit betekent maatwerk in het kernenbeleid, want niet alleen zullen de behoeften en wensen van inwoners per kern verschillen, ook zullen om de grotere stadskern Alphen aan den Rijn leefbaar te houden andere instrumenten ingezet moeten worden dan bij een kleine(re) kern. Gelijkaardig, maar niet

hetzelfde: eenheid in verscheidenheid. Maatwerk impliceert dat niet alles overal aanwezig hoeft te zijn, maar dat er keuzes gemaakt worden en de gemeente daar ook eerlijk over is. Klein als het kan, groot als het moet.

In de nieuwe gemeente wordt de afstand tussen inwoners en gemeente(bestuur) groter, zowel fysiek als gevoelsmatig. Een apart kernenbeleid met hierin afspraken over contact en bereikbaarheid wordt onderdeel van het beleid van de nieuwe gemeente. Bestuurders, raadsleden en medewerkers moeten bereikbaar en zichtbaar zijn. Het nieuwe beleid kan gebruik maken van de succesvolle aspecten uit het beleid van de verschillende gemeenten, zoals de kerncontactavonden, een accountmanager en een beheerder voor de openbare ruimte (wegen, speelterreinen en groen).

Belangrijk is dat ambtenaren, bestuurders en politici weten wat er speelt binnen de nieuwe gemeente. En wel zodanig dat er tijdig ingespeeld kan worden op de behoeften van de burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Waar welke kern of wijk behoefte aan heeft weten de inwoners bovendien zelf het beste. Betrokkenheid van de inwoners door interactieve beleidsvorming is van groot belang. Lokaal (wijk- en dorpsniveau) waar het kan (waarbij eigen initiatief vanuit de dorpen en wijken wordt gestimuleerd) en centraal (gemeentelijk niveau) waar het moet.

Optimale dienstverlening

Vanaf 2015 zijn gemeenten de ingang voor de gehele overheid. Burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen kunnen met al hun vragen met betrekking tot de gehele overheid terecht bij de gemeente. De nieuwe gemeente kan, mede door haar grotere capaciteit, op een goede en volwaardige wijze invulling geven aan deze nieuwe rol.

Door de samenstelling van de nieuwe gemeente – qua grondgebied de op één na grootste gemeente van de provincie Zuid-Holland, maar met een zeer lage bevolkingsdichtheid –, vormt de fysieke dienstverlening voor de nieuwe gemeente een uitdaging. Hoe borgt de nieuwe gemeente de nabijheid van dienstverlening? Dit biedt kansen voor innovatieve vormen van dienstverlening in de vorm van bijvoorbeeld mobiele-, wijk- of kern-servicepunten, thematische loketten, uitbreiding van de elektronische dienstverlening en de mogelijkheid van huisbezoek.

Optimale dienstverlening in 2018 is een van de belangrijkste speerpunten voor de nieuwe gemeente. Er wordt gestreefd naar vraaggerichte publieke dienstverlening waarbij wordt gedacht vanuit de behoefte en logica van de klant. We leveren kwalitatief hoogwaardig werk en de burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen kunnen kiezen via welk kanaal (balie, post, e-mail, website of telefoon) ze contact zoeken met de gemeente. Na het contact hebben ze de ervaring dat ze snel en goed geholpen zijn. Klantcontacten worden effectief en efficiënt afgehandeld. Kenmerkend aan de dienstverlening zijn de begrippen: persoonlijk, vraaggericht, kwalitatief, beschikbaar en samen.

Financieel

De nieuwe gemeente streeft naar een structureel gezonde financiële positie met een sluitende begroting, een sluitend meerjarenperspectief en ten minste een voldoende weerstandsvermogen. De lokale lastendruk ligt lager dan die van vergelijkbare gemeenten in Nederland.

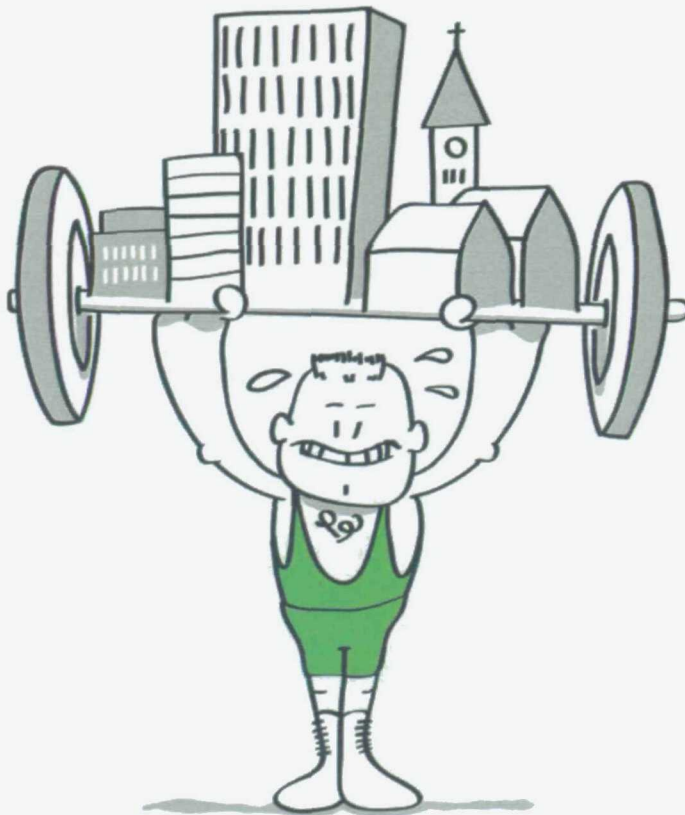
Een sterke gemeente in een sterke regio

De gemeente kent ook een externe gerichtheid als partner in het openbaar bestuur, als medebestuurder in horizontale en verticale relaties. In samenwerkingsverbanden tussen gemeenten en ten opzichte van de 'hogere' overheden provincie, Rijk en Europa moeten de belangen van inwoners worden behartigd.

De nieuwe gemeente is een sterke speler in de regio. De gemeente is centrumgemeente en vervult vanuit deze hoedanigheid in termen van dienstverlening en voorzieningen een belangrijke rol voor

gemeenten als Kaag en Braassem en Nieuwkoop. Samenwerkingsverbanden moeten bijdragen aan de realisatie van de voor de nieuwe gemeente belangrijke doelen. Samenwerking moet daarbij een meerwaarde hebben ten opzichte van het zelfstandig uitvoeren van een taak. Met meer dan 100.000 inwoners neemt de nieuwe gemeente een andere, sterkere positie in. Hierbij moet opgelet worden dat de samenwerking niet leidt tot onnodige bestuurlijke drukte. De nieuwe gemeente zit aan het stuur en is meer bepalend voor de richting van de samenwerking. De strategische doelen zoals in de eerdere pijlers zijn verwoord vormen hierbij het uitgangspunt. Een sterke regio betekent dat de komende periode ook nagedacht zal worden over de positie van de regio's zelf.

Wat geldt voor horizontale samenwerkingsverbanden (tussen gemeenten), geldt ook voor verticale samenwerkingsverbanden (met provincie en Rijk): een 100.000+ gemeente is een gesprekspartner van formaat. De afstemming tussen de overheidslagen zal minder sterk enkel top-down gericht zijn – dus vanuit het Rijk en provincie richting gemeente. Er ontstaat ruimte voor bottom-up sturing als gevolg van de nieuwe omvang. De nieuwe gemeente wil niet alleen de kansen benutten van haar sterkere positie, maar ook de verantwoordelijkheden nemen die deze met zich mee brengt. Zij wil een voortrekkersrol vervullen en de belangen van de lokale overheid voor het voetlicht brengen.

Een sterke gemeente in een sterke regio

4.5 Conclusie

Met deze strategische visie kiest de nieuwe gemeente voor een duidelijk profiel. De nieuwe gemeente:

- is een gemeente met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor burgers en bedrijven en een goede infrastructuur;
- beschermt en versterkt het Groene Hart;
- heeft speciale aandacht voor het combineren van de Greenport regio Boskoop en logistiek tot een agro-logistiek centrum en stimuleert hoogwaardige economische activiteiten;
- heeft oog voor de sociaal-maatschappelijke aspecten op gebied van welzijn, zorg, onderwijs, sport, recreatie en cultuur;
- biedt een veilig woonklimaat en werkt aan maatwerk in wijken en kernen, in samenspraak met de burgers;
- levert optimale dienstverlening, en
- ontwikkelt zich als een sterke gemeente in een sterke regio met een solide financieel beleid.

De visie biedt behoud en versterking van belangrijke waarden van de verschillende onderdelen, de dorpen en de stad.

5 Waarom een herindeling?

Een samenvoeging van gemeenten heeft nut als deze gemeenten gezamenlijke ambities en bovenlokale opgaven met elkaar delen en er meerwaarde bestaat in het samenvoegen van de organisaties teneinde deze opgaven het hoofd te kunnen bieden. De fusie moet de partners als geheel versterken. Deze meerwaarde staat in dit hoofdstuk centraal. Vervolgens wordt de beoogde herindeling getoetst aan de criteria die gesteld zijn in de Ministerieel Beleidskaders Gemeentelijke Herindeling. Tenslotte wordt de relatie gelegd met het provinciaal beleid ter zake gemeentelijke herindelingen.

5.1 Motieven voor herindeling

De motieven om te besluiten tot de vrijwillige start van een arhi-procedure zijn voor de drie gemeenten verschillend. Alphen aan den Rijn staat open voor de toenadering van andere gemeenten, omdat zij gebaat is bij sterke buurgemeenten en een sterke regio. Boskoop heeft naar aanleiding van haar visie op de toekomst de conclusie getrokken dat een fusie nodig is om de grote ambities te realiseren. Hierover zijn met inwoners verschillende toekomstdebatten gevoerd. Rijnwoude staat op het standpunt dat een fusie mogelijk een middel is om strategische doelen te bereiken, maar geen doel op zich is; nut en noodzaak van een herindeling moet daarom duidelijk zijn.

De redenen om met elkaar in gesprek te treden over de bestuurlijke toekomst zijn derhalve verschillend geweest. De uitkomst is echter gelijk: Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude willen zelf de regie houden over hun bestuurlijke toekomst en zijn van mening dat de nieuwe gemeente door haar schaal een scala aan mogelijkheden en kansen biedt, waardoor het geheel meer is dan de som der delen.

In hoofdstuk 4 is aangegeven dat de vorming van de nieuwe gemeente samenvattend is gestoeld op de volgende meerwaarde:

- De nieuwe gemeente staat voor een aantrekkelijk (groen) vestigingsklimaat voor jong en oud, maatwerk in het kernenbeleid, een optimale dienstverlening, een sterke gemeente in een sterke regio en een optimale balans tussen het bevorderen van de bedrijvigheid en logistiek enerzijds, en bescherming van de kwaliteiten van het Groene Hart anderzijds;
- De gemeente wordt een sterke partner op strategische terreinen die voor de burgers belangrijk zijn: voorzieningen, bedrijvigheid, verkeer en vervoer, wonen, sport en recreatie, natuur en landschap; zowel voor bestuurlijke als maatschappelijke partijen;
- De nieuwe gemeente versterkt de dienstverlening en de robuustheid van de ambtelijke organisatie en biedt mede daardoor vergroting van de efficiëntie en optimalisering van de dienstverlening aan burgers, bedrijven en organisaties.

In de volgende paragraaf staat dit uitgewerkt naar de criteria zoals geformuleerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

5.2 Relatie met ministerieel beleidskaders gemeentelijke herindeling

Het rijk speelt een belangrijke rol op het gebied van gemeentelijke herindeling. Een voorstel tot wijziging van de gemeentelijke indeling geschiedt immers bij (formele) wet. Voor de beoordeling van een herindeling bestaat het ministerieel beleidskader gemeentelijke herindeling.

In het herindelingsontwerp dat op 30 juni 2011 door de gemeenteraden van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude is vastgesteld, was opgenomen een toets aan de criteria als genoemd in het op dat moment vigerende beleidskader gemeentelijke herindeling. Dit was het beleidskader uit 2009.

Op 12 juli 2011 is door de Minister een aangepast beleidskader gemeentelijke herindeling aangeboden aan de Tweede Kamer. Onderstaand wordt daarom ingegaan op beide beleidskaders.

5.2.1 Beleidskader 2009

Op 3 april 2009 heeft de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het ten opzichte van het beleidskader van 18 december 2002⁸ vernieuwde Beleidskader gemeentelijke herindeling aan de Tweede Kamer gezonden. Dit beleidskader geeft inhoudelijke en procesmatige kaders aan voor gemeentelijke herindeling. Bij de beoordeling van een herindelingsvoorstel ligt voor de wetgever de nadruk op de procesmatige toets. De verantwoordelijkheid voor een inhoudelijke toets ligt nadrukkelijk bij de provincie. In het vernieuwde beleidskader gemeentelijke herindeling zijn handvatten opgenomen om deze inhoudelijke toets door de provincie beter in te kunnen vullen.

Om te kunnen beoordelen of en op welke wijze op basis van een herindelingsadvies wetgeving in voorbereiding wordt genomen, toetst de provincie ieder herindelingsadvies onder meer aan een zestal criteria. Daarbij is in het beleidskader aangegeven dat in concrete situaties criteria onderling kunnen conflicteren of dat er uiteenlopende conclusies kunnen worden getrokken door de betrokken gemeenten over de toepassing van één criterium. In dat geval zal dus een afweging moeten worden gemaakt tussen die criteria respectievelijk en tussen de standpunten en belangen van de betrokken gemeenten.

Het beleidskader gemeentelijke herindeling 2009 kent de volgende criteria op basis waarvan een herindelingsvoorstel wordt beoordeeld:

- a. Draagvlak: hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak op lokaal niveau en bestuurlijk draagvlak op regionaal niveau. Voorts wordt onderscheid gemaakt tussen de eisen die aan draagvlak worden gesteld in geval van een herindeling op initiatief van gemeenten en op initiatief van provincies.
- b. Bestuurskracht: de nieuw te vormen gemeente moet in staat zijn haar maatschappelijke opgaven op te pakken en wettelijke taken adequaat te vervullen, waarbij recht wordt gedaan aan en in het belang van haar maatschappelijke omgeving.
- c. Duurzaamheid: de gemeente moet zijn toegerust voor een langere periode en niet binnen afzienbare tijd weer in een herindelingsdiscussie geraken.
- d. Interne samenhang: de nieuw te vormen gemeente moet een logische interne samenhang kennen die identiteit geeft (sociaal, cultureel, economisch etc.) aan de nieuwe bestuurlijke eenheid.
- e. Regionale samenhang en evenwicht: de nieuwe gemeente moet een bestuurlijke partner zijn die in staat is om (in samenwerking met andere gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de provincie) een meerwaarde te leveren bij het oppakken van regionale opgaven en taken.
- f. Planologische ruimtebehoefte: indien zodanige ruimtelijke knelpunten ontstaan dat die door samenwerking niet op te lossen zijn dan kan dit een criterium zijn. De nieuwe gemeente moet derhalve een antwoord geven op ruimtelijke knelpunten of deze in ieder geval niet laten verergeren of ontstaan.

In de volgende paragraaf wordt aangegeven op welke wijze de gemeente die ontstaat door herindeling van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude voldoet aan de bovengenoemde criteria.

---

⁸ Kamerstukken II, 2002/03, 28750, nr. 1.

Ad. a. Draagvlak

Onder bestuurlijk draagvlak bij herindeling op initiatief van gemeenten wordt verstaan de democratische legitimatie van deze voorstellen aan de hand van de besluitvorming in de gemeenteraden van de betrokken gemeenten. Hier is aan voldaan met het besluit van de gemeenteraden (op 6 resp. 9 december 2010) om zelf per direct de voorbereiding te treffen voor het starten van een zogenaamde 'arhi procedure' teneinde gezamenlijk te komen tot een herindeling van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude per 1 januari 2014, alsmede om uiterlijk per 1 mei 2012 het herindelingsadvies vast te stellen en deze aan te bieden aan de Provincie Zuid-Holland. Het vaststellen van het herindelingsadvies, duidt op bestuurlijk draagvlak voor het herindelingsvoorstel.

Bij het bepalen van de mate van maatschappelijk draagvlak voor gemeentelijke herindeling geldt het uitgangspunt dat gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor het betrekken van de inwoners en andere belanghebbenden bij het herindelingsproces. Het is niet zo dat de (meerderheid van de) inwoners van de nieuwe gemeente moeten instemmen met de beoogde herindeling. Dit vloeit voort uit het systeem van representatieve democratie. Aan dit criterium wordt derhalve voldaan zolang de gemeenten zich inspannen om de inwoners te betrekken bij het proces. In zowel het Plan van Aanpak voor de voorbereidingsfase t/m juni 2011 als het Plan van Aanpak voor de strategische visie is deze inspanningsverplichting opgenomen. Een weergave van de concrete activiteiten die zijn uitgevoerd is opgenomen in hoofdstuk 6: Logboek draagvlak. Ook is het van belang dat de aan de strategische visie ten grondslag liggende visiedocumenten op interactieve wijze tot stand zijn gekomen.

Uit het participatietraject rond het opstellen van de strategische visie blijkt dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties overwegend positief tegenover de herindeling staan. In het toekomstbeeld hebben de geraadpleegde mensen waardering voor de aandacht voor de leefomgeving en duurzaamheid en de zorg voor toegankelijke voorzieningen zoals sport en cultuur. Meerwaarde wordt gezien in grotere invloed op Rijks- en provinciaal niveau, betere samenwerking om (infrastructurele) knelpunten op te lossen en in de kans grotere budgetten aan te wenden voor bijvoorbeeld kunst en cultuur. Gewezen wordt op het belang van behoud van identiteit van alle kernen en op de kwaliteit van de dienstverlening. De participanten hebben tevens concreet aangegeven welke knelpunten de nieuwe gemeente het eerst moet oplossen. Deze worden gebundeld en in de harmonisatiefase (volgende fase herindeling) betrokken. De participanten wijzen op het risico van bureaucrativering en toename van kosten. De participanten hebben hun vertrouwen uitgesproken in het proces en in de verschillende gemeenten om de genoemde aspecten een goede plek te geven in de nieuwe gemeente. Door drie inwoners is een zienswijze ingediend op het herindelingsontwerp. Een rapportage van de ingediende zienswijze is opgenomen in hoofdstuk 2.3.

Het derde draagvlakcriterium betreft regionaal draagvlak. Een gemeentelijke herindeling heeft vrijwel altijd invloed op het beleid van omliggende of naburige gemeenten en op bestuurlijke verhoudingen in de regio. Aan regionaal draagvlak is voldaan wanneer omliggende of naburige gemeenten in staat worden gesteld hun zienswijze te geven op een voorgenomen herindeling en dat bij één of meer negatieve zienswijzen aangegeven wordt waarom het herindelingsproces toch is doorgezet. Tijdens de periode van ter inzage legging is door vier gemeenten, dan wel verbonden partijen gereageerd op het herindelingsontwerp. Geen van deze reacties betrof een negatieve zienswijze.

Ad. b. Bestuurskracht

De nieuwe gemeente moet in staat zijn een goede dienstverlening te leveren die voldoet aan de eisen van deze tijd. Als indicatoren voor voldoende bestuurskracht worden genoemd:

- *Voldoende in staat zijn ambities te formuleren en te realiseren*
De strategische visie formuleert een aantal duidelijke en realistische ambities. Realistisch wil in deze zeggen dat het mogelijk is deze in de periode 2014-2018 om te zetten in daden. De nieuwe gemeente zal ook in staat zijn om een sterkere organisatie op te bouwen die taken efficiënter

kan vervullen en (mede daardoor) ook tijd en gelegenheid zal hebben om taken die nu minder goed kunnen worden ingevuld, goed in te gaan vullen. Als gevolg hiervan wordt de dienstverlening aan de burger en de ondersteuning aan het bestuur geoptimaliseerd.

- *Voldoende bestuurskrachtig zijn (met bestuurders met de juiste kwaliteiten) als het gaat om bestuurlijke sturing te geven aan besluitvorming over, uitvoering van en verantwoording over beleid.*
De nieuwe gemeente is meer dan alleen een samenvoeging; er wordt een schaa sprong gerealiseerd naar een gemeente met meer dan 100.000 inwoners. Een gemeente van deze omvang stelt verwachtingen en eisen aan het bestuur en geeft kansen voor een verdere professionalisering van het bestuur. Het is de verwachting dat de bestuursleden een actieve houding aannemen in de nieuwe gemeente, richting de regio (lobbykracht) en richting rijk en provincie.
- *Over een ambtelijke organisatie beschikken die voldoende robuust is en die in staat is taken en verantwoordelijkheden adequaat en op een professionele wijze uit te oefenen. De organisatie van de nieuwe gemeente is in personele zin minder kwetsbaar en heeft een versterkte positie op de arbeidsmarkt.*
De nieuwe, grotere gemeentelijke organisatie is een robuust ambtelijk apparaat. Niet alleen zal door de grotere formatie de kwetsbaarheid afnemen, ook biedt de nieuwe gemeente zodanige uitdagingen dat de aantrekkelijkheid van de organisatie zal toenemen. Door meer mogelijkheden tot specialisatie, horizontale of verticale groei, is de nieuwe organisatie beter in staat om de medewerkers te blijven boeien en aan zich te binden.
- *In staat zijn een goede bijdrage te leveren aan de oplossing van maatschappelijke opgaven en het oppakken van taken die in de regio aan de orde zijn.*
De uitwerking van de Greenport regio Boskoop en de Oude Rijnzone zijn door de herindeling eenvoudiger te realiseren vanwege bestuurlijke eenheid. De nieuwe gemeente wil de verantwoordelijkheden nemen die haar sterke positie meebrengt en een centrumrol vervullen voor omliggende gemeenten. Dat wil zeggen dat zij de taken kan vervullen voor gemeenten die daar zelf minder mogelijkheden voor hebben. De nieuwe gemeente kan ook een vuist vormen om ontwikkelingen te remmen die minder wenselijk zijn.
- *De regierol oppakken naar medeoverheden en maatschappelijke partners, waarbij het gaat om de mate waarin de gemeente zich weet te verbinden met relevante partijen en hier een sturende dan wel regisserende rol vervult om maatschappelijke opgaven op te pakken en de eigen ambities weet te realiseren.*
Door haar omvang is de nieuwe gemeente een sterke speler in regionale samenwerkingsverbanden. Zij is bepalend voor de richting van de samenwerking. Dat wil zeggen dat samenwerkingsverbanden moeten bijdragen aan de realisatie van de voor de nieuwe gemeente belangrijke doelen. Wat geldt voor horizontale samenwerkingsverbanden (tussen gemeenten), geldt ook voor verticale samenwerkingsverbanden (met provincie en Rijk): een 100.000+ gemeente is een gesprekspartner van formaat. De nieuwe gemeente kan een voortrekkersrol vervullen en de belangen van de lokale overheid voor het voetlicht brengen.
- *Bij de vormgeving van beleid voldoende rekening houden met de diversiteit van de verschillende lokale gemeenschappen. Dit vertaalt zich bijvoorbeeld in een adequate interactie met de samenleving (burgers en maatschappelijk middenveld) en een visie op binnengemeentelijke decentralisatie of ambtelijke deconcentratie, in een actief kernenbeleid of wijkgericht werken.*
De diversiteit van de lokale gemeenschappen en het leveren van maatwerk daaraan is één van de voornaamste speerpunten van de strategische visie. De nieuwe gemeente is immers geen stad met meer dan 100.000 inwoners, maar een samenstel van een stad en 7 dorpen, met elk hun eigen kwaliteiten en identiteit die behouden moeten blijven en versterkt moeten worden. Een

apart kernenbeleid met hierin afspraken over contact en bereikbaarheid wordt een belangrijk onderdeel van het beleid van de nieuwe gemeente.

Ad. c. Duurzaamheid

Ofschoon – met een korte uitzondering door voormalig minister Remkes in 2006 – dat al sinds halverwege de jaren '90 van de vorige eeuw geen minimum aantal inwoners meer is genoemd die een gemeente moet hebben om zelfstandig te kunnen voortbestaan, geeft het wel een indicatie van de duurzaamheid. Immers, het aantal taken dat gedecentraliseerd wordt naar gemeenten, zal eerder toe- dan afnemen. En meer inwoners betekent meer ambtelijke en bestuurlijke capaciteit om deze taken uit te voeren.

De gemeente die gevormd wordt door samenvoeging van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude wordt de 27^e gemeente van Nederland met meer dan 100.000 inwoners, verspreid over een oppervlakte van 132,49 km² en 8 kernen.

De omvang (in inwoners en oppervlakte) van de nieuwe gemeente, gecombineerd met haar mogelijkheden op ruimtelijk en maatschappelijk gebied, bieden een zeer robuuste gemeente die voor lange tijd goed toegerust is op haar taken. Een nieuwe herindelingsdiscussie zal daarom zeker niet gebaseerd zijn op een tekort aan bestuurskracht van deze gemeente.

Ad. d. Interne samenhang

De aard van de interne samenhang van de nieuwe gemeente kan heel verschillende uitingsvormen hebben zoals cultureel, sociaal, economisch en geografisch. Onderstaand wordt nader ingegaan op de interne samenhang van de nieuwe gemeente op ruimtelijk, economisch en sociaal gebied.

Ruimtelijk

De overwegend 'stedelijke' gemeente Alphen aan den Rijn en de overwegend 'landelijke' gemeenten Boskoop en Rijnwoude zijn complementair aan elkaar. Alphen aan den Rijn heeft bovendien naast een meer 'verstedelijkt' deel ook een buitengebied met daarin de twee kernen Zwammerdam en Aarlanderveen. De nieuwe gemeente verbindt derhalve het stedelijk met het landelijk gebied en biedt daardoor de mogelijkheid de unieke kwaliteiten van de delen te behouden en te versterken.

De ruimtelijke oriëntatie van Alphen aan den Rijn en Rijnwoude is veelal gelijk, namelijk in de Rijn- en Veenstreek en de Oude Rijnzone. Het Groene Hart verbindt de drie gemeenten en het behoud van een groen, open en landelijk profiel is eveneens een ruimtelijke ambitie van de gemeenten. Als gemeenten in het Groene Hart heeft de nieuwe gemeente belang bij het in stand houden van een aantrekkelijk woon- en leefklimaat en een groen-blauwe 'oase' te vormen tussen de Rotterdamse haven, de greenports Westland en Aalsmeer, Schiphol en de Zuidas.

Economisch

Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude hebben veel waardevolle economieën, opgaven en ambities. Op economisch gebied zijn de belangrijkste ambities die genoemd kunnen worden de ontwikkeling van de Greenport regio Boskoop, de uitvoering van de Transformatievisie Oude Rijnzone en de verbetering van de infrastructuur. Bundeling van krachten is niet alleen voordelig voor het realiseren van deze ambities, maar biedt ook nieuwe mogelijkheden: door de combinatie van de Greenport regio Boskoop en de aanwezige logistieke functies rondom de Oude Rijnzone ligt een grotere markt voor de agro-logistiek binnen handbereik. De drie gemeenten (blijven) ook andere bedrijfstakken en branches stimuleren zich te (blijven) vestigen binnen de gemeentegrenzen. Het gaat hier bijvoorbeeld om bedrijven in de dienstverlenende sector, de maakindustrie en de recreatie- en toerismesector.

Sociaal

Behoud van de eigen identiteit, leefbaarheid en vitaliteit van de samenstellende delen is een belangrijke opgave. Het samenstel van de nieuwe gemeente biedt de mogelijkheid om de unieke kwaliteiten per leefgebied te behouden en te versterken, doordat er een afgewogen en integraal beleid geformuleerd kan worden voor het hele grondgebied. De herindeling biedt de randvoorwaarden voor complementair bestuur en voor minder onderlinge "concurrentie".

De stadskern vervult een regionale functie als het gaat om grootschalige voorzieningen. Doordat sprake is van één bestuurlijke eenheid, kunnen de inwoners van de dorpen niet alleen gebruik maken van de voorzieningen in de stadskern, maar er ook (via hun volksvertegenwoordiging) over meebe-slissen.

Ad. e. Regionale samenhang en evenwicht

Door de herindeling neemt op een aantal terreinen de bestuurlijke drukte af. Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude nemen alle drie deel aan de grote publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden op het terrein van Veiligheid en Gezondheid, namelijk de Veiligheidsregio Hollands Midden. Alphen aan den Rijn en Rijnwoude delen de meeste gezamenlijke publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden, waaronder de regio Holland Rijnland, de Gemeenschappelijke Regeling Oude Rijnzone, de Sociale werkvoorziening, de Milieudienst West-Holland en het Streekarchief. Voor Boskoop wordt de deelname aan het ISMH nader bezien. De nieuwe gemeente zal naar verwachting in zijn geheel deelnemen aan het strategisch samenwerkingsverband regio Holland Rijnland. Doordat de gemeente Leiden binnen dit verband zoveel groter is dan de andere gemeenten, zal een beter evenwicht ontstaan.

In het bedrijfslevenbeleid, zoals vastgelegd is in de nota "Naar de Top" van februari 2011, is aangekondigd dat het Rijk vooral wil investeren in infrastructuur in de drie economische topgebieden. De Greenport regio Boskoop maakt hierbij onderdeel uit van het topgebied Rotterdam. De nieuwe gemeente kan door haar omvang en status in deze samenwerking meer realiseren. Dit gebeurt in nauwe samenhang met het samenwerkingsverband Holland Rijnland. De omvang draagt ook bij aan de lobby- en acquisitiekracht van de gemeente.

Ad. f. Planologische ruimtebehoefte

Door samenvoeging van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude ontstaat een duurzame bestuurlijke oplossing voor de op dit moment gemeentegrensoverstijgende ruimtelijke, maatschappelijke en economische opgaven. In de voorgaande hoofdstukken is hier al uitgebreid op in gegaan.

5.2.2 Beleidskader 2011

Het beleidskader 2011 stelt ten opzichte van die uit 2009 een aanvullende procedurele eis in de vorm van een 'logboek' waarin (onder andere) beschreven is op welke wijze burgers en maatschappelijke verbanden zijn betrokken en geraadpleegd. Dit logboek is opgenomen in hoofdstuk 6. Een inhoudelijke wijziging van het beleidskader 2011 ten opzichte van die uit 2009 betreft de criteria waaraan een voorgenomen herindeling getoetst wordt. Enerzijds zijn criteria toegevoegd en afgevallen, anderzijds is de verhouding tussen de criteria gewijzigd. Ofschoon er geen rangorde in de criteria voor herindeling bestaat, zijn in het beleidskader 2011 de criteria geclusterd en nu als volgt opgebouwd:

1. Draagvlak
2. Inhoudelijke noodzaak
  - 2.1. Bestuurskracht
  - 2.2. Regionale opgaven en samenhang
  - 2.3. Financieel perspectief van gemeenten
3. Urgentie

4. Overige criteria
  - 4.1. Duurzaamheid
  - 4.2. Interne samenhang van de nieuwe gemeente
  - 4.3. Evenwichtige regionale bestuurlijke verhoudingen.

Onderstaand wordt ingegaan op de criteria 'Inhoudelijke noodzaak' (inclusief het onderdeel 'Financieel perspectief van gemeenten') en 'Urgentie'. De overige criteria kwamen al voor in het beleidskader 2009, en zullen daarom niet opnieuw behandeld worden. Hiervoor wordt verwezen naar het vorige hoofdstuk.

Ad. 2 Inhoudelijke noodzaak

De inhoudelijke noodzaak voor een gemeentelijke herindeling wordt afgewogen aan de hand van de onderdelen 'Bestuurskracht', 'Regionale opgaven en samenhang' en 'Financieel perspectief van gemeenten'. In hoofdstuk 5.2.1 is uitvoerig ingegaan op de eerste twee onderdelen. Onderstaand wordt nader ingegaan op het laatste onderdeel.

Ad. 2.3 Financieel perspectief van gemeenten

Toegevoegd als (sub)criterium is 'Financieel perspectief van gemeenten'. Dit werd voorheen geacht te vallen onder het bestuurskrachtcriterium, maar is daar in het nieuwe Beleidskader van losgekoppeld.

In dit herindelingsadvies is een hoofdstuk "Financiën" (6) opgenomen, dat zowel de resultaten van de door het ministerie van BZK en de provincie uitgevoerde herindelingscan bevat als de uitkomsten van een aanvullende financiële risicoanalyse.

De herindeling heeft financiële gevolgen in de vorm van een afname van de algemene uitkering. De gemeenten verwachten dit negatieve effect op termijn op te kunnen vangen door een vermindering van de bestuurlijke lasten en dat door de herindeling de efficiëntie verbeterd kan worden en daardoor op lange termijn kosten bespaard kunnen worden. Ook wordt een verandering van de lasten voor de inwoners voorzien. Het besluit over de OZB-percentages en de tarieven riool en reiniging na herindeling is uiteraard ter bepaling van de nieuwe raad.

Op grond van de bevindingen in de herindelingscan kan worden geconcludeerd dat de financiële positie van de huidige gemeenten en de financiële gevolgen van een herindeling voor de toekomstige fusiegemeente een herindeling niet in de weg staan.

Ad. 3 Urgentie

Het beleidskader 2011 stelt dat de mate waarin de drie onderdelen van het criterium 'inhoudelijke noodzaak' indringender zijn afgezet tegen de tijd die nodig is om eventuele verbeteringen te kunnen aanbrengen dan wel andere oplossingen te kunnen beproeven dan gemeentelijke herindeling (bijvoorbeeld intergemeentelijke samenwerking) de mate van «urgentie» van een beoogde gemeentelijke herindeling bepaalt.

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude delen in wisselende samenstelling een aantal belangrijke ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingsopgaven. Geconstateerd is dat, gegeven de aard en de omvang van deze opgaven en het feit dat gemeenten steeds meer verantwoordelijkheden krijgen (onder meer omdat zij taken van het Rijk overnemen), de voorgestelde herindeling een ontwikkeling is in het belang van gemeenten en burgers. De huidige gemeenten bevinden zich bovendien op de scharnierplek tussen de Noord- en Zuidvleugel van de Randstad en tussen de zich ontwikkelende metropoolregio's Amsterdam en Rotterdam-Den Haag. De nieuwe gemeente

wordt een krachtige partner met relaties met beide (en andere) regio's, die ook mede een bijdrage kan leveren aan de realisatie van de doelstellingen van deze bestuurlijke partners.

5.2.3 Conclusie

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude beogen vanuit hun aanwezige kracht en door de bundeling daarvan een sterke nieuwe gemeente formeren. Deze nieuwe gemeente zal door toename van de innovatiekracht en flexibiliteit goed in staat zijn om in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen en om haar opgaven en ambities te realiseren.

De fusie van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude voldoet aan zowel aan de criteria die het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt in het beleidskader gemeentelijke herindelingen 2009 als die in het beleidskader 2011.

5.3 Relatie met provinciaal beleid

Op 2 maart 2011 hebben verkiezingen plaatsgevonden voor de provinciale staten. Op 21 april 2011 heeft het nieuwe college van Gedeputeerde Staten het hoofdlijnenakkoord 2011-2015 "Zuid-Holland verbindt en geeft ruimte" gepresenteerd. Ofschoon dit akkoord te jong is om al volledig uitgekristalliseerd te zijn, kan dit herindelingsontwerp wel de relatie leggen met de daarin genoemde uitgangspunten.

Door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn de volgende uitgangspunten verwoord ten aanzien van het bestuurlijk profiel en het lokaal bestuur van de provincie Zuid-Holland:

- de provincie heeft een verantwoordelijkheid bij opgaven op bovenregionaal niveau of bij bovenlokale problemen waar partners er onderling niet uitkomen. In dergelijke situaties bemiddelt zij, verbindt zij en hakt zij waar nodig knopen door;
- vrijwillige schaalvergroting van gemeenten wordt door de provincie ondersteund. De provincie neemt in beginsel niet zelf initiatief daartoe, behalve in gevallen van structurele knelpunten van bestuurlijke of financiële aard die de betreffende gemeente(n) niet (voldoende) zelf aanpakken en niet anders dan door herindeling zijn op te lossen;
- de provincie vindt het belangrijk dat bij elk herindelingsproces het draagvlak bij de bevolking door de betrokken gemeenten wordt bepaald.

Naast het hoofdlijnenakkoord is ook de historische ontwikkeling rond de bestuurlijke inrichting van de gemeenten in de Zuidplas relevant. Op 27 maart 2007 heeft de Commissie-Van den Berg aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland het advies "De puzzel passend gemaakt over fusies van gemeenten in het hart van Zuid-Holland" uitgebracht. Bij brief van 27 november 2007 hebben Gedeputeerde Staten aan de betrokken gemeenten hun besluit over de bestuurlijke toekomst van de gemeenten in de Zuidplas en omgeving medegedeeld. Een onderdeel van dat besluit was de conclusie dat een vrijwillige fusie van de gemeenten Boskoop en Rijnwoude gewenst is. Met de besluitvorming in de gemeenteraad van Rijnwoude op 12 maart 2009 en de gemeenteraad van Boskoop op 26 maart 2009 is het proces om te komen tot een vrijwillige fusie tussen Boskoop en Rijnwoude beëindigd. Hierop hebben Gedeputeerde Staten op 2 april 2009 de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop, Rijnwoude en Zoetermeer uitgenodigd om met hen fusievarianten te verkennen en hebben diverse bestuurlijke overleggen plaatsgevonden. De commissie-Van den Berg heeft daar op grond van de gevoerde gesprekken met de gemeenten de volgende criteria aan toegevoegd:

- De ruimtelijk-economische ontwikkelingsmogelijkheden van Gouda verdienen met urgentie aanzienlijke versterking; beperkte grenscorrecties voor deze gemeente, zoals sinds de jaren vijftig gebruikelijk, zijn lang niet voldoende.

- Gelet op de grote opgaven en het dynamische karakter van het gebied, heeft de bestuurskracht van de meeste inliggende gemeenten belangrijke versterking.
- Naast bestuurskracht en ruimte is voor de commissie 'ownership' essentieel: ambities en vraagstukken verdienen een verantwoordelijke en daadkrachtige probleemeigenaar. Met samenwerking kan het één en ander worden opgelost, maar die bewerkstelligt, als het erop aankomt, onvoldoende doorzettingsmacht. Stroperigheid in besluitvormingsprocessen moet daarmee worden aangepakt.
- In het algemeen, zo meent de commissie, wordt de bestuurlijke herstructurering van het gebied niet gediend met opdeling van gemeenten over een of meer nieuwe gemeenten, ook al zou daar strikt inhoudelijk iets voor te zeggen zijn.

5.3.1 Invulling uitgangspunten provinciaal beleid

Opgaven op bovenregionaal niveau

Korthedshalve wordt verwezen naar paragraaf 3.2, alsmede naar punt e van paragraaf 5.2.1 van dit herindelingsadvies.

Vrijwillige schaalvergroting

Voordat de gemeenteraden van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude hebben besloten om de voorbereidingsfase in te gaan heeft een raads werkgroep uit de verschillende gemeenten een analyse uitgevoerd van een vijftal varianten van samenwerking en herindeling aan de hand van een twaalfstal criteria. Het resultaat van deze analyse, is verwoord in het rapport "Alphen, Boskoop en Rijnwoude zetten hun vizier op scherp. Op 6 respectievelijk 9 december 2010 besloten de drie gemeenteraden afzonderlijk dat een fusie bestuurlijk en functioneel te verkiezen valt boven zelfstandig blijven, en (zelf) de herindeling ter hand te nemen.

Bepalen draagvlak bevolking

Korthedshalve wordt verwezen naar punt a van paragraaf 5.2.1 van dit herindelingsadvies.

5.3.2 Invulling criteria commissie Van de Berg

Ruimte voor Gouda

De fusie die in dit ontwerp wordt voorgesteld heeft niet direct te maken met de ruimtebehoefte van Gouda. Wel wordt een fusie van Gouda met omliggende gemeenten, met name Waddinxveen, door dit voorstel niet onmogelijk gemaakt.

Bestuurskracht

Deze fusie beoogt mede versterking van bestuurskracht om de strategische opgaven op te pakken. De nieuwe gemeente is meer dan alleen een samenvoeging; er wordt een schaa sprong gerealiseerd naar een gemeente met meer dan 100.000 inwoners. Een gemeente van deze omvang stelt verwachtingen en eisen aan het bestuur, en geeft kansen voor een verdere professionalisering van het bestuur.

Probleemeigenaar

Opgaven voor de regio die nu nog over verschillende gemeenten verdeeld zijn komen terecht in de nieuwe gemeente. Het gaat hierbij om zaken als de Oude Rijnzone, ontwikkeling van de Greenport regio Boskoop (80% van het areaal komt in de nieuwe gemeente te liggen), de verbetering van de noord-zuidinfrastructuur en regionale werkgelegenheid.

Niet opdelen van gemeenten

Vanwege de ligging van de kern Benthuizen is aan de bevolking voorgelegd of men bij Zoetermeer of bij de nieuwe gemeente wil horen. In overgrote meerderheid heeft de bevolking gekozen om bij de nieuwe gemeente te horen. Hiermee is geen sprake van het opdelen van gemeenten.

5.3.3 Conclusie

Gezien de criteria die de provincie Zuid-Holland en de commissie Van den Berg aangeven voor een succesvolle herindeling voldoet de fusie van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude hieraan.

6 Logboek draagvlak

Gedurende het verkennende traject voorafgaand aan de vaststelling van het herindelingsontwerp zijn inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisatie nauw betrokken geweest. Zo zijn informatieavonden en andere mogelijkheden tot inspraak georganiseerd rond de toekomst van de kern Benthuizen (gemeente Rijnwoude) en rond het opstellen van de strategische visie. Maar ook in lokale en regionale kranten is regelmatig gecommuniceerd over de herindeling. Daarnaast heeft het herindelingsontwerp conform de wettelijke eisen ter inzage gelegen (zie hoofdstuk 2.2) en is begin september 2011 de fusiewebsite www.gemeente-abr.nl gelanceerd. Bij het opstellen van de besturingsfilosofie en het dienstverleningsconcept is een representatieve enquête gehouden onder de inwoners van de drie gemeenten. Tenslotte spelen de inwoners en historische verenigingen ook een belangrijke rol bij de naamgeving van de nieuwe gemeente (zie hoofdstuk 8.1).

In chronologische volgorde zijn inwoners, maatschappelijke organisaties en/of bedrijven als volgt betrokken en/of geraadpleegd.

Wanneer	Wat	Wie ⁹
Januari/februari 2011	Informatieavonden en informatiekant over toekomst kern Benthuizen	R
2 maart 2011	Referendum inwoners Benthuizen	R
April 2011	Inspraakavonden inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven over de strategische visie van de nieuwe gemeente	ABR
	Consultatie representatief 'webpanel' over de strategische visie van de nieuwe gemeente	A
18 mei 2011	Openbare gezamenlijke radenvergadering over het herindelingsontwerp	ABR
Juni 2011	Mailing aan alle adressen met verwijzing naar publicatie in lokale krant en mogelijkheid een antwoordcoupon in te dienen met betrekking tot de voorgenomen vaststelling van het herindelingsontwerp, gevolgd door een informatieavond.	R
September/oktober 2011	Ter inzage legging herindelingsontwerp	ABR
Oktober/november 2011	Afname enquête – zowel persoonlijk als online – over dienstverlening van de nieuwe gemeente	ABR
November/december 2011	Mogelijkheid tot indienen naamsuggesties voor de nieuwe gemeente	ABR
2 ^e kwartaal 2012	Stemming inwoners over nieuwe gemeentenaam	ABR

⁹ A = Alphen aan den Rijn; B = Boskoop; R = Rijnwoude.

7 Financiën

In onderstaand hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de financiële consequenties van de samenvoeging van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude. Om deze in kaart te brengen is een herindelingscan uitgevoerd en een aanvullende financiële risicoanalyse.

7.1 Uitgangspunten onderzoeken

Alvorens in te gaan op het resultaat wordt kort omschreven wat het vertrekpunt is geweest van beide onderzoeken.

Herindelingscan

De provincie Zuid-Holland en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) hebben op verzoek (brief van 31 december 2010) van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude een herindelingscan uitgevoerd. Het doel is inzicht te verschaffen in de financiële gevolgen die een fusie van de drie gemeenten tot gevolg zou hebben. Deze herindelingscan heeft als centrale probleemstelling:

'Geef een beeld van de financiële positie van de gemeente ABR door onderzoek naar de financiële positie van de fusiepartners en verschaft inzicht in de belangrijkste financiële effecten van een herindeling.'

Om deze vraag te kunnen beantwoorden is de centrale probleemstelling vervolgens opgedeeld in verschillende onderzoeksvragen.

Aanvullende financiële risicoanalyse

Bij het besluit ten aanzien van het plan van aanpak voor fase 1 van het herindelingsproces heeft de raad van de gemeente Rijnwoude een amendement aangenomen. Dit amendement hield – naast het uitvoeren van de herindelingscan – het uitvoeren van een aanvullende financiële risicoanalyse in. Het doel hiervan is het verkrijgen van inzicht in de financiële situatie van de gemeenten gelet op de risico's de komende jaren, zodat daar bij de vorming van de nieuwe gemeente rekening mee kan worden gehouden. De gemeenteraad van Alphen aan den Rijn heeft dit als motie vastgesteld. De gemeente Boskoop heeft aangegeven geen aanleiding te zien voor een aanvullende financiële risicoanalyse bij de partners te zien.

In de tekst van het amendement worden drie nader te onderzoeken onderwerpen met name genoemd: de grondexploitaties, de Maximabrug, en de slappe bodemproblematiek. Hiertoe is een onderzoeksopdracht geformuleerd. In de opdracht is uitgegaan van de in de stuurgroep geformuleerde voorwaarden. De onderzoeken dienden te worden gebaseerd op reeds beschikbare informatie.

De onderzoeksopdracht ten aanzien van de grondexploitaties luidde als volgt:

'Breng de door de drie gemeenten gebruikte methoden van beheersing van risico's in de lopende grondexploitaties op vergelijkende wijze in kaart en beoordeel de gehanteerde methoden van risicobepaling en beoordeel de beheersing en dekking van de risico's in de grondexploitaties.'

De onderzoeksopdracht ten aanzien van de slappe bodemproblematiek luidde als volgt:

'Breng de door de drie gemeenten gehanteerde methoden ten aanzien van de inrichting, actualisatie, en het gebruik van de beheerplannen openbare ruimte op vergelijkende wijze in kaart en beoordeel of de financiële middelen in de meerjarenbegroting toereikend zijn om deze beheerplannen ten uitvoer te brengen.'

Het onderzoek is uitgevoerd door accountantskantoor Ernst & Young.

7.2 Herindelingscan: financiële positie fusiepartners

De herindelingscan gaat in op de financiële positie van de verschillende fusiepartners.

- De financiële positie van de gemeente Alphen aan den Rijn was in de afgelopen jaren goed te noemen. Elk jaar werd er een sluitende begroting en meerjarenraming gepresenteerd. Het weerstandsvermogen voldeed aan de eigen vastgestelde norm. De laatste jaren is de financiële positie nog eens sterk verbeterd vanwege de verkoop van de NUON-aandelen. De jaarrekeningen van de gemeente Alphen aan den Rijn vertonen vanaf het begrotingsjaar 2007 allen een positief rekeningresultaat.
- De gemeente Boskoop stond in 2008 nog onder preventief toezicht vanwege een negatief materieel begrotingsresultaat, waarbij het niet aannemelijk was dat in de daaropvolgende jaren een structureel evenwicht tot stand zou worden gebracht. Het weerstandsvermogen was nagenoeg nihil. In de jaren daarna verbeterde de financiële positie van de gemeente Boskoop. Mede dankzij de aanvullende bijdrage uit het gemeentefonds, verkoop NUON-aandelen en een stringent begrotingsbeleid is het de gemeente gelukt het achterstallig onderhoud aan te pakken en een sluitende (meerjaren)begroting te presenteren. De jaarrekeningresultaten van de gemeente Boskoop vertonen vanaf het jaar 2007 een oplopend beeld. Was het resultaat over 2007 nog negatief, de resultaten over 2008 en 2009 waren positief.
- De financiële positie van de gemeente Rijnwoude is de laatste jaren net als beide andere gemeenten verbeterd door de verkoop van de NUON-aandelen. Daarvoor was de positie redelijk, de begrotingen waren materieel sluitend en het weerstandsvermogen was voldoende in relatie tot de gekwantificeerde risico's. Zowel in 2010 als in 2011 zijn er bezuinigingsmaatregelen genomen om de begroting sluitend te krijgen, waarbij met betrekking tot de begroting 2011 is geanticipeerd op bezuinigingsmaatregelen vanuit het Rijk. De gemeente Rijnwoude behaalde over alle drie de begrotingsjaren (2007, 2008 en 2009) een positief rekeningresultaat, waarvan het resultaat over de begrotingsjaren 2007 en 2008 echter niet materieel positief waren, met andere woorden de structurele lasten waren hoger dan de structurele baten. Het positieve rekeningresultaat over 2009 was ook materieel positief.

Alle drie de gemeenten hebben over alle drie de jaren een goedkeurende accountantsverklaring ontvangen voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

7.3 Herindelingscan: financiële gevolgen herindeling

De herindeling heeft financiële gevolgen. In de herindelingscan wordt hierover een aantal conclusies getrokken:

- De algemene uitkering van de nieuwe gemeente zal structureel lager zijn dan de optelsom van de algemene uitkeringen van de huidige gemeenten. De nieuwe gemeente krijgt te maken met een

daling van de algemene uitkering van afgerond € 800.000,- (verschil van 0,85%). Dit nadelige effect kan (op termijn) worden opgevangen door een daling van de bestuurlijke lasten (vermindering aantal wethouders, burgemeesters, secretarissen, griffiers).

- De WOZ-waarde verandert voor een individuele woningeigenaar of eigenaar/gebruiker van een niet-woning niet door een herindeling. Bij gelijkblijvende opbrengsten zullen de OZB-tarieven en de tarieven voor afval en riool wel wijzigen. Een eigenaar van een woning met een WOZ-waarde van € 250.000,- gaat uitgaande van de huidige situatie in Alphen aan den Rijn € 19 per jaar meer aan woonlasten betalen (+ 2,7%) en in Rijnwoude en Boskoop respectievelijk € 10 (- 1,3%) en € 86 (- 11,7%) minder. Het besluit over de OZB-percentages en de tarieven riool en afvalstoffen na herindeling is uiteraard ter bepaling van de nieuwe raad.

Naast de verandering van lasten voor inwoners zullen de drie fusiepartners evenals de nieuwe gemeente kosten maken om de herindeling gestalte te doen geven. Deels betreft dit zogenaamde frictiekosten¹⁰. Hier staat een tegemoetkoming tegenover, genaamd de tijdelijke verdeelmaatstaf herindeling. De tijdelijke verdeelmaatstaf herindeling zou op basis van de inwonersgegevens van 2011 uitkomen op een absoluut bedrag van € 9.418.809,-¹¹ oftewel € 89,- per inwoner. Dit bedrag moet voldoende zijn om de lasten van de zogenaamde frictiekosten op te vangen.

7.4 Resultaat (aanvullende) risicoanalyse

In de herindelingscan wordt geconcludeerd dat bij elke gemeente het risicomanagement op orde is. De weerstandscapaciteit van de gemeenten is (ruim) voldoende om de gekwantificeerde risico's op te vangen. Bovendien laten de ratio's voor het weerstandsvermogen sinds 2009 veelal een stijgend verloop zien. De toename van de reservepositie wordt vooral veroorzaakt door de verkoop van de aandelen NUON in 2009.

Zoals reeds gemeld is er een aanvullende risicoanalyse uitgevoerd door Ernst & Young. De aanvullende risicoanalyse had als uitwerking:

1. Inzicht te geven in de verschillen en overeenkomsten in de opzet, methoden, werking en effectiviteit van het beheersysteem (risicomanagement) waarmee gemeenten bij grondexploitaties en beheerplannen risico's in kaart brengen en beheersen;
2. Een beoordeling te geven van het realiteitsgehalte van de gehanteerde aannames en parameters welke gebruikt worden binnen de methoden;
3. Mede op basis van dit onderzoek inzicht te geven of er voldoende financiële dekking is om risico's op te vangen.

Opzet, methoden, werking en effectiviteit van het beheersysteem (risicomanagement)

Ernst & Young stelt dat elke gemeente beleid voert en een bepaalde methode hanteert om de risico's voortvloeiende uit de lopende grondexploitaties in kaart te brengen en te kunnen beheersen.

¹⁰ Onder frictiekosten worden verstaan de incidentele lasten die nodig zijn voor de voorbereiding en implementatie van de nieuwe organisatie. Deze zogenaamde frictiekosten worden gerekend tot de lasten van herindeling. Het gaat hier om lasten die zonder herindeling niet gemaakt zouden zijn en die per definitie extra en tijdelijk zijn.

¹¹ Bij de totstandkoming van dit bedrag is gerekend met de uitkeringsfactor voor het jaar 2014 van 1,499 (conform junicirculaire 2010).

Uit het onderzoek blijkt dat de drie gemeenten van elkaar verschillen in aantallen grondexploitaties en ambitieniveau in de huidige plannen. Dit leidt tot andere risico's in de grondexploitaties en eveneens tot een andere manier van het uitvoeren van risicomanagement. De processen rondom de grondexploitaties evenals de procedures rondom risicomanagement zijn bij de drie gemeenten anders ingebed en niet overal even uitgebreid uitgewerkt en opgevolgd.

De grootste verschillen tussen de gemeenten zijn te vinden in de aannames van de parameters, de risico kwantificering en de onderbouwing van het weerstandsvermogen. De grootste overeenkomsten zijn dat alle drie de gemeenten een Nota Grondbeleid hebben en een beleid hebben geformuleerd voor de onderbouwing van het weerstandsvermogen, de projectleider de verantwoordelijkheid heeft over het risicomanagement en de grondexploitatie altijd door een tweede en soms zelfs derde persoon gecontroleerd wordt.

Ten aanzien van de opzet, methoden, werking en effectiviteit van het beheersysteem (risicomanagement) waarmee de gemeenten bij de beheerplannen de risico's in kaart brengen concludeert Ernst & Young het volgende. Alle drie de gemeenten hebben het beleid ten aanzien van het beheer van de openbare ruimte vertaald naar beheerplannen. De grootste verschillen bestaan in het beleid, het gewenste kwaliteitniveau van het beheer. Door het systeem van plannen, begroten en de rapportering hierover met een jaarlijkse bijstelling aan de hand van de actuele situatie is het beheerssysteem voor alle drie de gemeenten in opzet effectief.

Beoordeling van het realiteitsgehalte van de gehanteerde aannames en parameters welke gebruikt worden binnen de methoden

Voor wat betreft gehanteerde parameters die binnen de geselecteerde grondexploitaties zijn beoordeeld concludeert Ernst & Young dat allen binnen een acceptabele bandbreedte vallen. Ernst & Young geeft geen oordeel over het realiteitsgehalte van de gehanteerde aannames en parameters welke gebruikt worden binnen de beheerplannen.

Inzicht geven of er voldoende financiële dekking is om risico's op te vangen

Ernst & Young concludeert dat de gekwantificeerde risico's van de drie gemeenten zijn afgedekt door specifiek benoemde reserves, verwachte resultaten in de grondexploitaties en het beschikbaar weerstandsvermogen. Bij de gemeenten Boskoop en Alphen aan den Rijn zijn voor de niet gekwantificeerde risico's ruime verwachte positieve grondexploitatie resultaten en indien nodig het weerstandsvermogen aanwezig. Voor de gemeente Rijnwoude, die een transparant systeem van risicomanagement voor de grondexploitaties heeft, behoeft een klein gedeelte te worden afgedekt uit een vrij besteedbaar weerstandsvermogen dat van voldoende omvang is. In de meerjarenbegroting van de afzonderlijke gemeenten zijn de benodigde middelen opgenomen voor de beheerplannen. De gemeente Boskoop heeft nagenoeg een investeringsprogramma afgerond waarmee de levensduur van wegen is verlengd van 15 naar 30 jaar.

8 Vervolprocedure

Onderhavig herindelingsadvies wordt, na vaststelling door de raden van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude, toegezonden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland. Zij zal het herindelingsadvies voorzien van haar zienswijze en deze vóór 1 juli 2012 toezenden aan de Minister. Op dat moment start het wetgevingstraject, gericht op een samenvoeging van de gemeenten per 1 januari 2014.

Gedurende het wetgevingstraject zal de voorbereiding van de samenvoeging vervolgd worden. Een onderdeel daarvan is de naamgeving van de nieuwe gemeente. Dit traject wordt onderstaand toegelicht.

8.1 Naamgeving

Op 27 oktober 2011 hebben de gemeenteraden van Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude ingestemd met de volgende stappen om te komen tot een nieuwe naam voor de nieuwe gemeente:

1. Onder de inwoners van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude mogelijkheden voor namen voor de nieuwe gemeente te inventariseren.
2. De onder 1. genoemde inventarisatie door een extern naamgevingsbureau te laten verwerken tot een top 5 van namen.
3. De top 5 van namen vast te stellen door de gemeenteraden.
4. De aldus door de gemeenteraden vastgestelde top 5 voor te leggen aan de inwoners, waarbij de stemmen gewogen worden (aantal stemmen per gemeente naar rato).
5. De naam van de nieuwe gemeente vast te laten stellen door de gemeenteraden.

In december 2011 zijn er oproepen voor naamsuggesties verschenen in de lokale media, huis-aan-huis bladen en de fusiewebsite www.gemeenteabr.nl. Ook waren antwoordkaarten waarmee een suggestie ingediend kon worden verkrijgbaar bij gemeentehuizen, openbare bibliotheken en verzorgingshuizen in de 3 gemeenten. Daarnaast heeft er een inventarisatie plaatsgevonden van mogelijke gemeentenamen onder historische verenigingen en maatschappelijke organisaties. Op 23 december 2011 sloot de inzendingstermijn. Op de oproep zijn meer dan 500 naamsuggesties ontvangen. Uit deze suggesties heeft een extern naamgevingsbureau een shortlist gemaakt.

In het eerste kwartaal van 2012 zullen de gemeenteraden beslissen welke namen in stemming gebracht zullen worden aan de inwoners. Conform artikel 158 Gemeentewet zullen de raden van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude een definitief besluit nemen over de naam voor de nieuwe gemeente, waarna deze ter kennis wordt gebracht van de Minister en het provinciebestuur. Dit gebeurt naar verwachting voor het zomerreces van 2012.

8.2 Verkiezingen

Voorafgaand aan de datum van herindeling dienen verkiezingen voor de nieuwe gemeenteraad plaats te vinden. Gelet hierop kunnen de reguliere gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 voor de betreffende gemeenten worden vervroegd. De verkiezingen voor de nieuwe gemeenteraad zullen dan in november 2013 kunnen worden gehouden.

9 Conclusie

Met dit herindelingsadvies leggen de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude de schets van een nieuwe gemeente voor. Een schets waarin de gebundelde kracht van de drie partners ten volle wordt benut en wordt versterkt ten bate van burgers, bedrijven, maatschappelijke instellingen en bestuurlijke partners.

Een nieuwe ambitieuze speler

Er ontstaat per 1-1-2014 een nieuwe gemeente met ruim 100.000 inwoners, een oppervlakte van ruim 132 km², een levendige stad en 7 dorpskernen. Het wordt een gemeente met een aantrekkelijk (groen) vestigingsklimaat. De nieuwe gemeente ontwikkelt een aantrekkelijk woon- en werkklimaat voor jongeren en jonge gezinnen die we voor de nieuwe gemeente willen behouden. Voor de groter wordende groep ouderen wordt een passend woningaanbod gecreëerd.

De nieuwe gemeente beschermt en versterkt het Groene Hart. De leefbaarheid en het landschap moeten behouden blijven ondanks de eisen van economie en bereikbaarheid. Een belangrijke kwaliteit van de nieuwe gemeente is haar ligging in het Groene Hart met de groene en blauwe functies. Die kwaliteit moet behouden worden zeker ook vanwege de daaraan verbonden economische kracht. De balans tussen economie en ecologie blijft gegarandeerd.

Kenmerkend voor de gezamenlijke ambities is ook het combineren van Greenport regio Boskoop en de logistieke functies in het gebied tot een agro-logistiek centrum en het stimuleren van hoogwaardige economische activiteiten.

Verder wordt ingezet op maatwerk in de wijken en kernen. Niet alle voorzieningen hoeven in elke wijk en kern aanwezig te zijn. Er worden keuzes gemaakt. Klein als het kan, groot als het moet. Bij de dienstverlening aan de burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties wordt gestreefd naar een vraaggerichte publieke dienstverlening waarbij wordt gedacht vanuit de behoefte en logica van de klant. Kenmerkend aan de dienstverlening zijn de begrippen: persoonlijk, vraaggericht, kwalitatief, beschikbaar en samen.

Meerwaarde van de samenvoeging

De meerwaarde van de samenvoeging is onmiskenbaar gelegen in schaalvergroting, meer in het bijzonder in het vergroten van de bestuurskracht en in de vorming van een robuust en kwalitatief uitstekend ambtelijke organisatie. Doordat de nieuwe gemeente een 100.000+ gemeente wordt zal deze beter in staat zijn op regionaal en landelijk niveau de belangen van haar inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen te vertegenwoordigen. Een sterke gemeente in een sterke regio.

De nieuwe gemeente:

- is een gemeente met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor burgers en bedrijven en een goede infrastructuur;
- beschermt en versterkt het Groene Hart;
- heeft speciale aandacht voor het combineren van de Greenport regio Boskoop en logistiek tot een agro-logistiek centrum en stimuleert hoogwaardige economische activiteiten;
- heeft oog voor de sociaal-maatschappelijke aspecten op gebied van welzijn, zorg, onderwijs, sport, recreatie en cultuur;
- bied een veilig woonklimaat en werkt aan maatwerk in wijken en kernen, in samenspraak met de burgers;
- levert optimale dienstverlening, en
- ontwikkelt zich als een sterke gemeente in een sterke regio met een solide financieel beleid.

Formeel in orde

De voorgestelde herindeling van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude voldoet aan het toetsingskader genoemd in de ministeriële beleidskaders gemeentelijke herindelingen van 2009 en 2011. Ook wordt voldaan aan de criteria en doelen die de Provincie Zuid-Holland (Commissie Van den Berg) stelt voor een succesvolle herindeling.

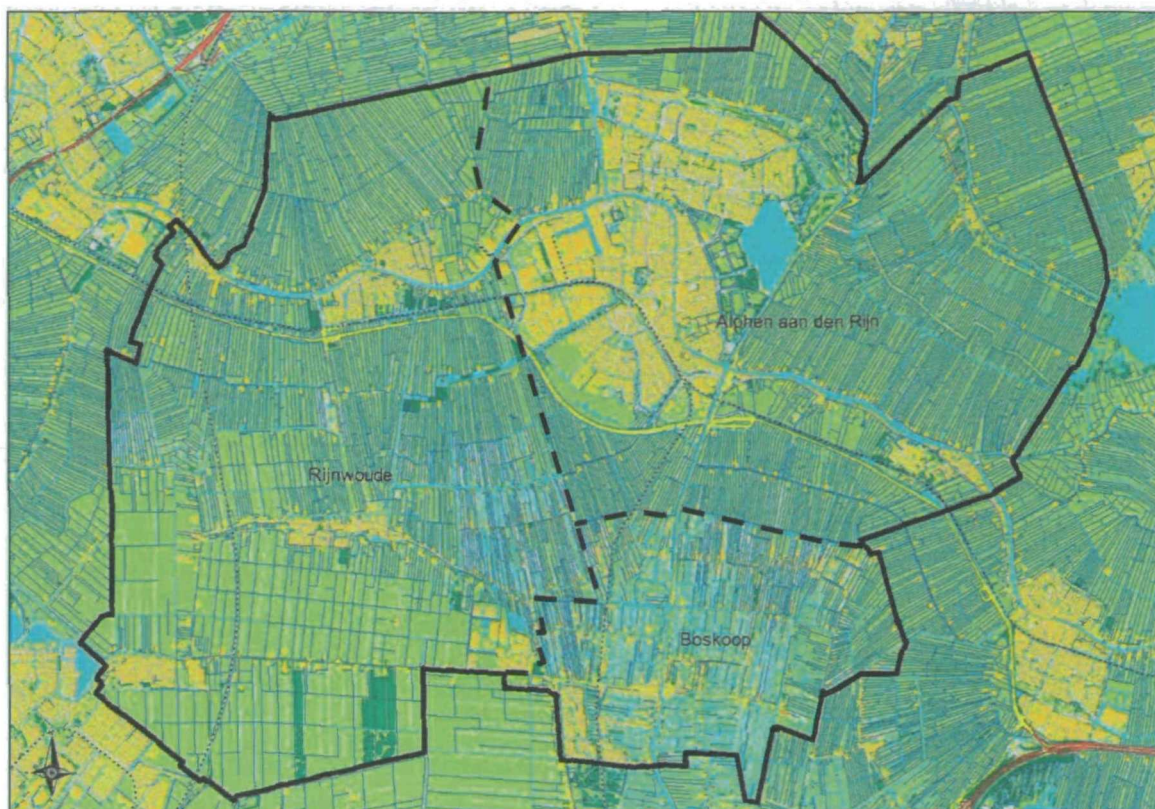
De gemeenten hebben uitgebreid kennis genomen van de op het herindelingsontwerp ontvangen zienswijzen. Deze geven geen aanleiding om deze herindelingsprocedure te staken. Het voorstel tot samenvoeging van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude, zoals beschreven in het herindelingsontwerp, blijft daarom gehandhaafd.

Financiën geborgd

De herindeling heeft financiële gevolgen in de vorm van een afname van de algemene uitkering. De gemeenten verwachten dit negatieve effect op termijn op te kunnen vangen door een vermindering van de bestuurlijke lasten. Ook wordt een verandering van de lasten voor de inwoners voorzien. Het besluit over de OZB-percentages en de tarieven riool en reiniging na herindeling is uiteraard ter bepaling van de nieuwe raad.

Op grond van de bevindingen in de herindelingscan kan worden geconcludeerd dat de financiële positie van de huidige gemeenten en de financiële gevolgen van een herindeling voor de toekomstige fusiegemeente een herindeling niet in de weg staan.

Bijlage 1: Kaart huidige gemeenten en nieuwe gemeente

- Buitengrens nieuwe gemeente
- Grenzen huidige gemeenten (vervallen door samenvoeging)

Aan het collega van Burgemeester en Wethouders,
der gemeente
Rijnwoude.

Betr. zienswijze herindelingsontwerp.

9 september 2011.

Geachte dames/heren,

Gemeente Rijnwoude	
Nr. In- 6449	Afd.: RMO
Gemeenteraad	Kopie:
Ingekomen: - 8 SEP 2011	
Zaaknummer:	
Afdeling vakafdeling	Archief:
Naam medewerker:	Datum:

Het herindelingsontwerp komt overzichtelijk over en n.a.v. dit alles heb ik een aantal opmerkingen, die ik uiteraard graag verwerkt zou willen zien in dat herindelingsontwerp.

- Ik wil erg graag dat de **bestuurskracht** van de gemeente Rijnwoude in het geheel na de fusie niet alleen geldt met "de meeste stemmen gelden", want dan krijgt Alphen a.d. Rijn, die dan in de meerderheid is, altijd zijn zin. We mogen officieel zo natuurlijk niet denken, maar de realiteit is erg belangrijk hierin.
- Men weet nog niet waar het gemeentehuis na de fusie komt en "dus" ook nog niet of we bijv. voor verlenging paspoort, rijbewijs, geboorteakte indienen etc. naar bijv. Alphen a.d. Rijn moeten. Ik zou graag willen dat het gemeentebestuur hier een standpunt over inneemt, een standpunt dat er (bijv. met mobiele loketten) elke week 1x per week een plaats wordt aangegaan, minimaal.
- T.a.v. de Maximabrug altijd door onze gemeente Rijnwoude voorrang geven aan het groene deel rond de Lagewaard. Met een grote bypass komt, zo te lezen in de kranten, juist die Lagewaard in de knel en dit zou niet nodig zijn. Wanneer de lage variant gekozen wordt, is er de minste schade hieraan. Die verwoording in het herindelingsontwerp van "grote bypass rond Alphen a.d. Rijn etc." zou NIET IN DIT HERINDELINGSONTWERP OPGENOMEN BEHOREN TE WORDEN, WANT DAN IS HET VOORSHANDS AL VASTGELEGD!!
- Dat een grote gemeente behoefte zal hebben aan een groot eigen ziekenhuis, ligt volgens mij niet voor de hand. Het blijven gewoon nog steeds dezelfde kleine dorpen, die allen een prima verbinding hebben met grote ziekenhuizen. Ik denk dan aan de ziekenhuizen in Leiden, Oegstgeest, Gouda en Woerden. We moeten niet meegaan in die hausse. De herhaling in dit maar steeds zeggen en vinden, lijkt te worden bekroond in dit herindelingsontwerp, dat moet niet zo, dus NIET IN HET HERINDELINGSONTWERP OPNEMEN S.V.P.
- Het betrekken van de bewoners d.m.v. kernavonden etc. (voorwaarde voor de fusie lees ik) is leuk en aardig, maar daar gaat de aardigheid vlug vanaf, wanneer het niet echt doelmatig is en men ervaart, dat het ook meegenomen wordt in de besluitvorming. Wij zijn er niet voor de buitenkant en uiteraard is het gemeentebestuur door ons gekozen voor de uitvoering van alles, maar bijv. de avonden van "Energieke kernen" moeten wel iets opgeleverd hebben. Wanneer dit nergens feitelijk uit blijkt, stopt automatisch het meedoen, dat is logisch lijkt mij!
- T.a.v. de kleinschalige recreatie, daar is uitgebreid over gesproken en e.e.a. over aangereikt door de mensen uit de groep "Energieke kernen", maar ik vind er feitelijk niets van terug in het herindelingsontwerp. Alles blijft erg vaag en ik verwijs graag naar de conclusies onderbouwd met feitelijke informatie van genoemde werkgroep. Ik denk dan o.a. aan het open houden van de ruimte straks van het oude Hoogvliet-gebouw, zodat er doorkijkjes ontstaan en bijv. kleine rekreatieve mogelijkheden daar

kunnen komen. Zo zijn er meer duidelijke ideeën weergegeven, die financieel haalbaar zijn..

- De **W.M.C.-loketten**, die bij aanbestedingen kwaliteit en continuïteit als het meest belangrijk achten, vind ik goed bedoeld, maar er moet te allen tijde ruimte blijven voor eigen zorg inhuren, die naar inkomsten middels je belastingopgave, belast wordt. Dit is nu (nog) bij de PGB-gelden. Bij een thuiszorg-instelling heb je heel vaak als hulp steeds een ander en er werken goede en minder goede krachten. Bij eigen keuze hierin met zelf eigen overleg wat ze verdienen (PGB nu) zoek je je eigen kracht op.
- **T.a.v. passend woonaanbod voor ouderen, die zo lang mogelijk zelfstandig dan kunnen blijven**, is al geregeld aangegeven, dat er woningbouw kan komen boven of bij de **Nieuwe Hoogvliet**. Ik hoop dat dit gerealiseerd wordt, want dat IS PASSEND OM DIE ZELFSTANDIGHEID ZO LANG MOGELIJK TE BEHOUDEN. Die kans krijg je nooit meer! Zó kunnen de ouderen nog zo lang mogelijk naar de winkels en dat is en blijft een goede ontmoetingsplek, waar je dan zó bent, zonder inschakeling van vrijwilligers, taxivervoer etc.etc., gewoon ECHT nog zelfstandig.

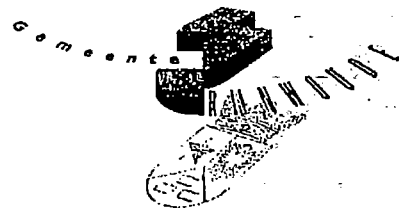
Ik hoop dat er wat met deze opmerkingen gedaan kan worden en dat vooral de punten: grote bypass, en grote gemeente dus misschien een eigen ziekenhuis, uit het herindelingsontwerp gaan en er het e.e.a. van andere bovengenoemde punten inkomt.

Ik wens U veel succes met alle verdere ontwikkelingen.

~~Vriendelijke groeten en hoogachting,~~

Mevr. J.F.G. Huisman
Staringsstraat 4, 2394 ES Hazerswoude rd.
e-mail: jfghuisman@casema.nl

is dat vooraf duidelijk moet zijn hoe zwaar de bijdrage van inwoners mee zal wegen in de uiteindelijke beslissing. Dit voorkomt teleurstellingen.

U geeft terecht aan dat hetgeen het herindelingsontwerp stelt over de kleinschalige recreatie erg vaag blijft. Dit is te verklaren door het feit dat de strategische visie die opgenomen is in het herindelingsontwerp noodzakelijk alleen op hele grove lijnen een ambitie weergeeft. Op een later moment zal de strategische visie nader worden uitgewerkt en geconcretiseerd. Dit geldt ook voor het recreatiebeleid. Daarin wordt tevens meegenomen wat er van de drie gemeenten al ligt. Hetgeen aangereikt is door de deelnemers van het "Energieke kernen"-traject maakt daar onderdeel van uit.

Voor wat betreft de WMO-loketten en hetgeen in het herindelingsontwerp gesteld is over aanbestedingen daarvoor moet los gezien worden van de mogelijkheid om elgen zorg in te huren door middel van de PGB-gelden. Het beleid rond het PGB wordt namelijk door de landelijke overheid bepaald, niet door de lokale overheid. Het huidige kabinet wil af van de verplichting cliënten de keuze te bieden tussen hulp in natura of een PGB via de Wmo. Wanneer daar meer duidelijkheid over komt, kan pas bekeken worden wat dit betekent en hoe door de gemeenten daarmee omgegaan kan worden.

Uw wens voor een passend woonaanbod voor ouderen zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven, onderschrijven wij van harte. In het herindelingsontwerp wordt daar op pagina 14 dan ook een paragraaf aan gewijd.

Tot zover onze inhoudelijke reactie op de door u aangegeven punten. Hoe nu verder? U heeft gesteld te hopen dat een aantal punten uit het herindelingsontwerp gehaald of juist eraan toegevoegd worden. Het herindelingsontwerp is echter al vastgesteld door de gemeenteraden van de drie gemeenten. Wat volgt is dat het herindelingsadvies voorgelegd wordt aan en vastgesteld wordt door de raden. Het herindelingsadvies is feitelijk het herindelingsontwerp, aangevuld met de ontvangen zienswijzen – dus ook die van u – en de reactie(s) daarop vanuit de gemeente(s), dan wel met de zienswijze(n) daarin verwerkt. De door u genoemde punten worden derhalve wel breed ter kennis gebracht, maar geven geen aanleiding tot een wijziging van het voorgenomen besluit.

Mocht u naar aanleiding van deze reactie nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mevrouw Heijman van het programmabureau Herindeling onder telefoonnummer 071-3428279 of e-mailadres f.heijman@rijnwoude.nl.

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

A.J.E. van der Werf-Bramer

de burgemeester,

A. Latenstein van Voorst-Woldringh

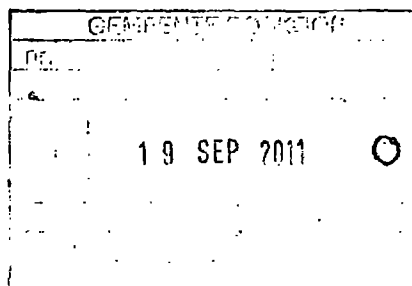
16 september 2011.

GBA

College van Burgemeester en Wethouders,
Raadhuisplein 1,
2771 EK Boskoop.

Betreft: Herindeling gemeenten.

Geacht College,

N.a.v. gevraagde reacties hoe een nieuw te vormen gemeente ABR er in de toekomst uitziet laat ondergetekende U het volgende weten:

1. Tegen herindelingen heeft ondergetekende geen bezwaar.
2. Hoe het er uit kan gaan zien is een onderwerp dat wel de nodige aandacht verdient.
Een aantal punten wil ik in dit schrijven naar voren brengen:
  - A. Alphen a/d Rijn heeft uitstekend openbaar vervoer voor zichzelf. Alle wijken zijn met een bus te bereiken. Boskoop-Oost en Zwammerdam hebben sinds jaren geen openbaar vervoer meer. Aarlanderveen heeft nog geluk: de buslijn naar Nieuwkoop/Uithoorn loopt langs Aarlanderveen. Bij 1 gemeente hoort volgens mij wel gelijke behandeling rondom openbaar vervoer. Boskoop-Oost en Zwammerdam hebben volgens mij toch wel 7.500 inwoners of meer. Vanuit Boskoop-Centrum zelfs nog meer. Gaarne Uw aandacht hiervoor.
  - B. Verenigingsleven.
Plaatselijk zijn er veel verenigingen. Voor vrijetijdsbesteding, ontspanning, niet-vereenzaming is dit zeer belangrijk. Mogelijkheden per plaats zoveel mogelijk te continueren. Evenementen kunnen daar wat dit mogelijk is met gezamenlijke inspanning ook goed uit de verf komen, b.v. zang, muziek, sportfestijnen bij toerbeurt b.v. te organiseren in kader herindeling. Samensmeltingen niet te adviseren o.a. vanwege afstanden, persoonlijke of plaatselijke georiënteerdheid, buurtbelangen, resp. ter voorkoming dat velen dan ook afvallen. Gaarne ook Uw aandacht hiervoor.
  - C. Middenstand.
Alphen a/d Rijn zorgt goed voor zichzelf. Met Zwammerdam en Aarlanderveen is dit minder gesteld. Tijdens fietstochten in de omgeving valt dit goed op. Boskoop en Hazerswoude hebben een behoorlijke middenstand, althans nog wel; waakzaamheid is geboden. Voor al mijn boodschappen kan ik nog steeds in Boskoop terecht. Ook Uw aandacht hiervoor.
  - D. Beroepsbelangen.
Hoewel dit voornamelijk de taak van beroepsorganisaties in het algemeen is, die dit ook wel zullen behartigen, zijn de agrarische belangen van Boskoop, Rijnwoude en Aarlanderveen van levensbelang. Een wethouder voor agrarische zaken is wel belangrijk, daar de totale-oppervlakte van de nieuw te vormen

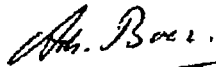

Gemeente wel agrarisch is, voor een groot gedeelte.
Boskoop heeft veel export-belangen, waar Rijnwoude tevens
mee gediend is. Greenport etc.
Met Reeuwijk-Bodegraven en Waddinxveen is samenwerking ook
op dit gebied een niet te verwaarlozen factor.
Ook beroepsbelangen zijn voor het ontplooiën in
een Gemeente altijd belangrijk.
Voor alle plaatsen in de nieuw te vormen Gemeente
is aandacht hiervoor zeker belangrijk.

Vertrouwende U meet een en ander op de hoogte gebracht
te hebben.

Inmiddels verblijvend,

Hoogachtend,

Adr. Boer.

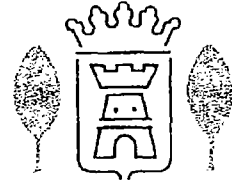
Afz. Nieuwstraat 93,
2771 XG Boskoop.
Tel. 0172-212517.

2106201200515

Raadhuisplein 1
2771 EK Boskoop

Postbus 5
2770 AA Boskoop

Telefoon: 140172
Telefax : (0172) 219506
E-mail : info@boskoop.nl

GEMEENTE BOSKOOP

AAN

Adr. Boer
Nieuwstraat 93
2771 XG Boskoop

Uw brief van/kenmerk
16 september 2011

Behandeld door
Gert-Jan Bakker

Doorkiesnr.
(0172) 219607

Boskoop,
26 januari 2012

Onderwerp
Herindelingsontwerp

Zaaknummer
31102583

Verzonden op
27 JAN. 2012

Geachte heer/mevrouw,

Met waardering hebben wij kennisgenomen van uw per brief van d.d. 16 september 2011 ingediende zienswijze op het herindelingsontwerp van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude. U heeft een aantal aandachtspunten die wij graag ter harte nemen.

Het belang van openbaar vervoer voor een goede bereikbaarheid van de verschillende kernen delen wij. Wij zullen dit belang ook inbrengen wanneer in regioverband hierover gesproken wordt. Overigens wordt Boskoop in de toekomst beter bereikbaar per openbaar vervoer door het extra station dat bij Snijdelwijk wordt aangelegd.

Het verenigingsleven dat Boskoop kleurt blijft ook in de toekomst belangrijk. Veel van deze activiteiten zullen ook in de toekomst binnen Boskoop blijven bestaan. De middenstand van Boskoop en Hazerswoude zullen wij in de gaten blijven houden. In het herindelingsontwerp staat dan ook dat het voorzieningenniveau in de kernen zo veel mogelijk moeten blijven. Gezien het aantal inwoners is te verwachten dat het winkelbestand in Boskoop in stand blijft.

Uw pleidooi voor de agrarische belangen van Boskoop en omgeving ondersteunen wij. De nieuwe gemeente heeft agrologistiek dan ook als een belangrijk speerpunt geformuleerd. In de komende periode zal nader worden uitgewerkt op welke wijze dit kan worden ingevuld.

Wilt u bij beantwoording de datum en het barcodenummer van deze brief vermelden.

Tot zover onze inhoudelijke reactie op de door u aangegeven punten. Hoe nu verder? U heeft gesteld te hopen dat een aantal punten uit het herindelingsontwerp gehaald of juist eraan toegevoegd worden. Het herindelingsontwerp is echter al vastgesteld door de gemeenteraden van de drie gemeenten. Wat volgt is dat het herindelingsadvies voorgelegd wordt aan en vastgesteld wordt door de raden. Het herindelingsadvies is feitelijk het herindelingsontwerp, aangevuld met de ontvangen zienswijzen - dus ook die van u - en de reactie(s) daarop vanuit de gemeente(s), dan wel met de zienswijze(n) daarin verwerkt. De door u genoemde punten worden derhalve wel breed ter kennis gebracht, maar geven geen aanleiding tot een wijziging van het voorgenomen besluit.

Wij vertrouwen erop dat wij u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BOSKOOP,
de secretaris, de burgemeester,

W.J. Pelk

W.J. Pelk

J. Rijdsdijk

J. Rijdsdijk

Stuurgroep Herindeling Gemeente ABR
p/a Raadhuisplein 1
2771 EK Boskoop

Boskoop, 28 september 2011

Betreft: Zienswijze Herindelingsontwerp

Geachte leden van de Stuurgroep,

Greenport Regio Boskoop is van oudsher het centrum van boomslerteelt, niet alleen in Nederland maar ook daarbuiten. Om de economische positie van dit cluster te waarborgen werken de regionale overheden, het waterschap en bedrijfsleven nauw samen in de stichting Greenport Regio Boskoop. Het bedrijfsleven binnen deze stichting is dan ook verheugd te vernemen dat de gemeenteraden besloten hebben tot een fusie van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude. Wij geloven in één daadkrachtige gemeente, waarmee een einde komt aan uiteenlopende regelgeving en versnippering. Veel uitdagingen zijn immers van bovenlokale betekenis:

Topprioriteit op Infrastructuur

Terecht constateert u dat de nieuwe gemeente en daarmee ook Greenport Regio Boskoop centraal ligt op de as tussen Rotterdam en Amsterdam. Graag willen wij dit verbijzonderen door aan te geven dat veel sierteeltvervoersbewegingen plaatsvinden naar zowel Greenport Westland/Oostland als naar Aalsmeer (met beide een belangrijke veilinglocatie) en Greenport Duin & Bollenstreek. Daarnaast is ook de aansluiting met het achterland (Venlo) en de satellietgebieden voor de economische ontwikkeling van Greenport Regio Boskoop van essentieel belang. Wij vragen u een goede verkeersdoorstroming in het algemeen en voor het sierteeltvervoer in het bijzonder hoog op de agenda te zetten en samen met provincie en rijk te investeren in het onderliggende wegennetwerk tussen A12 en N11, de A4 en de N207.

Ruimte: duurzame gemeente in het Groene Hart

In uw strategie noemt u het slagenlandschap, dat van belang is voor de groene en blauwe functies van het totale gebied. Wij onderschrijven het uitgangspunt de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten te behouden daar waar het daadwerkelijk zichtbaar is en het een bijdrage levert aan de cultuurhistorische en landschappelijke waarde: namelijk in het veenweidegebied. Binnen de sierteeltcontour zou het vasthouden aan het slagenlandschap de herstructurering naar rendabele kavels ernstig belemmeren. Wij vragen u daarom het boomkwekerijgebied rondom Boskoop juist te versterken en schaalvergroting te faciliteren. Uiteraard staat zorgvuldigheid en met respect voor de landschappelijke kwaliteiten daarbij voorop.

Economie: agrologistiek als speerpunt

Het is correct dat Boskoop als handelscentrum van oudsher een belangrijke regierol heeft in de boomslerteelt. Wij zijn verheugd te lezen dat de nieuwe gemeente de combinatie van Greenport Regio Boskoop en het logistieke knooppunt als belangrijke kans aanmerkt. Agrologistiek is daarmee het sleutelwoord voor een succesvol cluster in de komende jaren. Ook op het PCT-terrein nabij Boskoop. Voor het PCT2 vragen wij u vast te houden aan een evenredige verdeling tussen productie, handel en logistiek en de koppeling met sierteelt te behouden.

Een infrastructuur die op orde is, met mogelijkheden tot multimodaal vervoer zijn voor agrobiologie van doorslaggevend belang. Het bedrijfsleven binnen Greenport Regio Boskoop is voorstander van het onderzoeken van de mogelijkheden van multimodaal vervoer. De mogelijke vestiging van een (rail-)overslagterminal op de locatie Bleizo volgen wij met belangstelling. Wel willen wij u echter ook met nadruk wijzen op de negatieve gevolgen van het verplaatsen van vervoersstromen naar andere vervoersmodaliteiten. De vestiging van de overslagterminal in Alphen aan den Rijn heeft een sterke verhoging van het vrachtverkeer over de Gouwe tot gevolg. Hierdoor gaat o.a. in Boskoop de hefbrug vele malen vaker open en loopt de belangrijke verkeersader in de greenport (tussen Oost en West) vast. Dit brengt ernstige, economische nadelen met zich mee, en zet bovendien de leefbaarheid in de dorpskern Boskoop onder druk. Een tweede oeververbinding die tevens de rondwegen rondom het sierteeltgebied op elkaar laat aansluiten, heeft als oplossing onze sterke voorkeur.

Excellerende greenport door herstructurering vanuit één slerteeltloket

Graag vragen wij uw aandacht om, samen met de twee andere greenportgemeenten (Waddinxveen en Bodegraven-Reeuwijk) en het Hoogheemraadschap van Rijnland, te blijven samenwerken op het gebied van herstructurering. Om te streven naar efficiënt areaalgebruik voor sierteeltdoeleinden is het nodig om in breder verband te komen tot eenduidige regelgeving voor bijvoorbeeld % glasopstand, slootdemping, beleid rondom bedrijfswoningen etc. Een greenportbreed sierteeltloket is van doorslaggevend belang voor een excellerende greenport door herstructurering. Wij vragen u dit voortvarend inhoud te geven en bieden u hierbij onze medewerking aan.

Floriade 2022: wereldtuinbouwtentoonstelling in regio Boskoop

Vanuit de Stichting Greenport Regio Boskoop zijn wij, samen met regionale overheden, groot voorstander van de Floriade 2022 in onze regio. Wij vragen u detailhandel, recreatie, toerisme én het slerteeltcluster krachtig te ondersteunen, door actief te werven voor de Floriade 2022 in onze regio en door het uitbrengen van een krachtig bidbook en bieden u onze samenwerking hierop aan.

Nieuwe gemeente, jong en aantrekkelijk

De inzet op (groen)educatie en versterking van kennis en innovatie op het gebied van greenport en logistiek juichen wij toe. Juist een cluster (volgens Porters clustertheorie) kan niet zonder gedegen onderwijsmogelijkheden in de eigen regio om zich blijvend en innovatief te ontwikkelen. In aansluiting daarop is het greenportcluster blijvend op zoek naar jonge, enthousiaste medewerkers, niet alleen uitvoerend, maar juist ook op middenkader en hoger niveau. Wij vragen u actief samen te werken met de opleidingsinstituten om meer onderwijs in onze regio te organiseren, waarbij wij als bedrijfsleven voor stageplaatsen kunnen zorgen.

Bij een sterke gemeente hoort ook een sterke greenport

Greenport Regio Boskoop is een bijzonder perspectiefvolle Greenport. Er wordt hard gewerkt om de huidige, leidende positie minimaal te behouden en verder uit te bouwen. Maar dat kan alleen samen met u! De economische positie van ons gebied kan zich absoluut versterken, mits we de kansen met elkaar verzilveren. Wij hebben vertrouwen in de nieuwe gemeente die naar wij geloven, voldoende robuust is om grotere projecten zoals een Floriade en de grote infrastructurele opgaven aan te pakken. Wij zien een intensieve samenwerking daarom met vertrouwen tegemoet!

Hoogachtend,

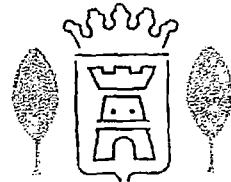
H. van der Smit,
voorzitter Bedrijfsleven
Greenport Regio Boskoop
Schinkeldijk 4
2811 PA Reeuwijk

2196201200517

Raadhuisplein 1
2771 EK Boskoop

Postbus 5
2770 AA Boskoop

Telefoon: 140172
Telefax : (0172) 219508
E-mail : info@boskoop.nl

GEMEENTE BOSKOOP

AAN

Bedrijfsleven Stichting Greenport Regio Boskoop
T.a.v. dhr H. van der Smit
Schinkeldijk 4
2811 PA Reeuwijk

Uw brief van/kenmerk
28 september 2011

Behandeld door
Gert-Jan Bakker

Doorkiesnr.
(0172) 219607

Boskoop,
26 januari 2012

Onderwerp
Herindelingsontwerp

Zaaknummer

Verzonden op

27 JAN 2012

Geachte heer Van der Smit,

Met waardering hebben wij kennisgenomen van uw per brief van d.d. 28 september 2011 ingediende zienswijze op het herindelingsontwerp van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude. Met u geloven wij dat één daadkrachtige gemeente de uitdagingen waar we voorstaan beter aankan. U heeft een aantal aandachtspunten die wij graag ter harte nemen.

De constatering dat er veel verkeer plaatsvindt tussen de verschillende greenports op de as Rotterdam - Amsterdam versterkt de behoefte aan een adequate infrastructuur. Met kracht zullen wij ons inzetten op de lobby voor investeringen in infrastructuur vanuit provincie, Rijk en Europa. U geeft aan dat de aandacht voor het slagenlandschap de verdere ontwikkeling en schaalvergroting in de sierteelt niet in de weg mag staan. In de pilot Zuidwijk zien wij een goed voorbeeld waarin ontwikkeling van de sector in goede balans wordt gebracht met het landschap. De ambitie is dan ook om deze lijn voort te zetten. Om de ambitie voor het speerpunt agrobiologie waar te kunnen maken zal er de komende jaren beleid worden ontwikkeld. Hierin kunnen uw suggesties en opmerkingen worden meegenomen. Onze inzet voor de samenwerking met de andere greenport-gemeenten blijft hetzelfde, waarbij wij streven naar zo veel mogelijk gelijke regels. Zoals u weet zetten wij ons volop in voor de organisatie van de Floriade 2022 in deze regio.

De mogelijkheden voor extra (groen-)onderwijs zullen in de toekomst worden onderzocht. Verder hebben ook wij het vertrouwen in voortzetting van de goede relatie tussen bedrijfsleven en gemeenten!

Bijzonder Boskoop

Ontwikkelen van het gebied samen met u in vooruit

Wilt u bij beantwoording de datum en het barcodenummer van deze brief vermelden.

Tot zover onze inhoudelijke reactie op de door u aangegeven punten. Hoe nu verder? U heeft gesteld te hopen dat een aantal punten uit het herindelingsontwerp gehaald of juist eraan toegevoegd worden. Het herindelingsontwerp is echter al vastgesteld door de gemeenteraden van de drie gemeenten. Wat volgt is dat het herindelingsadvies voorgelegd wordt aan en vastgesteld wordt door de raden. Het herindelingsadvies is feitelijk het herindelingsontwerp, aangevuld met de ontvangen zienswijzen – dus ook die van u – en de reactie(s) daarop vanuit de gemeente(s), dan wel met de zienswijze(n) daarin verwerkt. De door u genoemde punten worden derhalve wel breed ter kennis gebracht, maar geven geen aanleiding tot een wijziging van het voorgenomen besluit.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BOSKOOP,
de secretaris, de burgemeester,

bla

Stoppers

W.J. Pelk

J. Rijdsijk

J.D. Loufer
M. Uijser

Bestuurszaken

Intergemeentelijk samenwerkingsorgaan **Midden-Holland**

Stuurgroep Herindeling
p/a Postbus 115
2394 ZG Hazerswoude-Rijndijk

Gemeente Rijnwoude		Thorbeckelaan 5 2805 CA Gouda Postbus 45 2800 AA Gouda Telefoon (0182) 54 55 55 www.bestuurszakemiddenholland.nl
Nr. _____	Afd.: CZ	
Gemeenteraad	Kopie:	
Ingekomen: 20 OKT 2011		
Zaaknummer:		
Afdeling verkeerbeheer	Archief:	
aan medewerker:	Datum:	

Datum 19 oktober 2011
Afdeling bz
Contactpersoon H.E. Postema
Doorkiesnummer (0182) 545 558
Faxnummer (0182) 545 573
E-mailadres hpostema@ismh.nl

Uw kenmerk
Ons kenmerk 480-MH
Bijlage(n)
Onderwerp zienswijzen herindelingsontwerp

Geachte stuurgroep,

In uw brief van 9 september 2011 deed u ons het herindelingsontwerp van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude toekomen met het verzoek onze zienswijze over dit herindelingsontwerp aan u kenbaar te maken.

Op het herindelingsontwerp zelf hebben wij geen inhoudelijke reactie, wel merken wij op dat de gemeente Boskoop momenteel deelneemt aan de gemeenschappelijke regeling ISMH. Mocht het zo zijn dat de gefuseerde gemeente onderdeel gaat uitmaken van de gemeenschappelijke regelingen Holland-Rijnland en Milleudienst West-Holland dan kan dit betekenen dat de gemeente Boskoop zal uitreden uit de gemeenschappelijke regeling van het ISMH.

Op dit punt voorzien wij aanzienlijke frictiekosten. De bijdrage van de gemeente Boskoop aan het ISMH is in de programmabegroting 2012 vastgesteld op € 400.802,- voor de Milleudienst en € 82.844,- voor Bestuurszaken. Omgerekend naar formatieplaatsen betreft het circa 7 formatieplaatsen. Daarbij komen dan ook nog verdere desintegratiekosten.

Ons standpunt is dat het eventuele uitreden van de gemeente Boskoop geen financiële nadelen mag opleveren voor de overgebleven gemeenten in de gemeenschappelijke regeling van het ISMH. Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling ISMH regelt overigens de financiële gevolgen van uitreding. Graag treden wij tijdig over deze materie met de gemeente Boskoop in overleg.

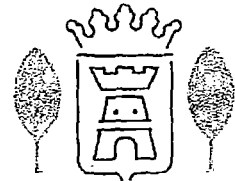
Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur,
de secretaris,

P.D.A. Claessen

Raadhuisplein 1
2771 EK Boskoop

Postbus 5
2770 AA Boskoop

Telefoon: 140172
Telefax : (0172) 219506
E-mail : info@boskoop.nl

GEMEENTE BOSKOOP

AAN

Intergemeentelijk samenwerkingsverband Midden-Holland
T.a.v. P.D.A. Claessen
Thorbeckelaan 5
Postbus 45 Gouda
2800 AA Gouda

Uw brief van/kenmerk
19 oktober 2011

Behandeld door
Gert-Jan Bakker

Doorkiesnr.
(0172) 219607

Boskoop,
26 januari 2012

Onderwerp
Herindelingsontwerp

Zaaknummer

Verzonden op

27 JAN 2012

Geachte heer Claessen,

Hartelijk dank voor uw zienswijze op het herindelingsontwerp van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude. De gemeente Boskoop zal zorgvuldig omgaan met de toekomstige regionale samenwerking en de mogelijk daarmee gepaard gaande veranderingen. Hierover zullen wij in nader overleg met u treden.

De door u genoemde punten worden wel ter kennis gebracht in het herindelingsadvies, maar geven geen aanleiding tot een wijziging van het voorgenomen besluit.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BOSKOOP,
de secretaris, de burgemeester,

W.J. Pelk

W.J. Pelk

J. Rijsdijk
J. Rijsdijk

Wilt u bij beantwoording de datum en het barcodenummer van deze brief vermelden.

gemeente Nieuwkoop afdeling Bedrijfsondersteuning

nieuwkoop

Programmabureau Herindeling gemeenten ABR
t.a.v. de Stuurgroep Herindeling
Postbus 115
2394 ZG HAZERSWOUDE-RIJNDIJK

VERZONDEN 26 OKT. 2011

datum 25 oktober 2011
uw brief/kenmerk 9 september 2011
registratienummer 11.16480
behandeld door Remko Stilling
betreft Herindelingsontwerp gemeenten ABR
bijlage(n) geen

Beste leden van de stuurgroep,

U heeft ons een brief geschreven, waarin u vraagt om onze eventuele zienswijze over het herindelingsontwerp van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude voor 31 oktober kenbaar te maken.

Wij hebben het voorliggende herindelingsontwerp in onze vergadering van 18 oktober besproken. Het herindelingsontwerp geeft ons geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze.

Rest ons slechts u veel succes te wensen met het verdere proces.

 Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

mr. G. G. G. Sloopers
secretaris

F. Buljserd
burgemeester

Gemeente Nieuwkoop
Bezoekadres:
Klant Contact Centrum, Teylersplein 1
2441 LE Nieuwveen

Postadres:
Postbus 1
2480 AA Ter Aar

Telefoon: 14 0172
Fax: 0172 574 802
Info@nieuwkoop.nl
www.nieuwkoop.nl

GEMEENTE BOSKOOP			
nr.			
clnr.			
ing.	31 OKT 2011	v.b.	
		TW	
		raad	

Boskoop, 28 oktober 2011.

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Boskoop

Geacht college,

Hierbij geef ik u mijn zienswijze op het herindelingsontwerp van de fusie tussen Alphen a/d Rijn, Rijnwoude en Boskoop.

Ik vind in het herindelingsontwerp geen afweging terug van succes – en faalfactoren. Het is vooral een succesverhaal geworden, terwijl er toch ook risico's zijn.

Het ontwerp blinkt uit in algemeenheden, die bij elke andere fusie zouden kunnen gelden.

Er staan weinig of geen concrete zaken in. Niet op het punt van de identiteit van de drie gemeenten na de fusie, de dienstverlening aan burgers, de financiële positie van de fusiegemeente, de sociale cohesie tussen de kernen die ver uit elkaar liggen. Het ontwerp biedt de burger geen houvast hoe het er in de toekomst uit gaan zien.

I.t.t. de opvatting van uw college is er naar mijn mening geen sprake van een vrijwillige fusie. Het is een fusie die is opgelegd door de provincie. Beter was geweest een sterke plattelandsgemeente met een eigen agrarische identiteit. Het is nu een aftreksom geworden: geen fusie mogelijk tussen uitsluitend Boskoop en Rijnwoude, geen fusie mogelijk met Waddinxveen en/of Reeuwijk/Bodegraven, dan maar Alphen a/d Rijn erbij. Geen goede basis lijkt me.

Het herindelingsontwerp spreekt op blz 7 van complementariteit tussen de drie gemeenten. Waar die complementariteit in zit en wat de voordelen ervan zijn wordt echter niet duidelijk gemaakt. In paragraaf 2 wordt gesproken over lokale samenhang. Ik kan die lokale samenhang tussen Boskoop en Alphen echter niet ontdekken. Een behoorlijk risico is dat stedelijke belangen van Alphen zullen botsen met groene belangen van Boskoop. Te meer nu de financiële armslag van de gemeenten kleiner wordt en de nieuwe gemeenteraad dus keuzes zal moeten maken waarin te investeren. Getalsmatig zal duidelijk zijn dat de nieuwe gemeenteraad vnl. uit ex-Alphenaren zal bestaan. Dus dan weet ik wel in welke richting die keuzes zullen gaan. Het risico is groot dat Alphen als verreweg grootste kern Boskoop zal overvleugelen. Hoe gaat het college de belangen van Boskoop borgen? Bovendien kent de stedelijke politiek een eigen dynamiek. De fusie leidt tot meer bestuurlijke drukte. De bestuurlijke problemen in Alphen zijn daar een voorbeeld van. Niet te rijmen met de dorpspolitiek in 'kleine' kernen als Boskoop en Rijnwoude.

De passage op blz 8 'De nieuwe gemeente straalt eenheid uit in ruimte en economische ambities en is verschelden in de diverse vitale kernen' is één van de holle frases in het ontwerp die niet wordt onderbouwd. Kan het college uitleggen waar die eenheid in ruimte en economische ambities op is gebaseerd?

Het herindelingsontwerp beoordeelt het draagvlak in de gemeenten positief. Alphen a/d Rijn is echter alleen positief over het aantal inwoners dat met de fusie boven de 100.000 stijgt. Bij de burgers leeft het zeker niet. In Boskoop is alleen het gemeentebestuur enthousiast. De slechte opkomst van burgers op de informatie – en communicatieavonden is het bewijs daarvoor. Rijnwoude is node akkoord gegaan met de fusie, de druk voelend van de provincie.

Op blz. 15 staat dat betrokkenheid van de inwoners door interactieve beleidsvorming in de nieuwe gemeente van groot belang is. Dat is zeker zo. Maar waar halen de opstellers van het ontwerp het optimisme vandaan dat die betrokkenheid er straks in de nieuwe gemeente wel zal zijn? De praktijk wijst immers uit dat de betrokkenheid van burgers erg klein is. De slechte opkomst op de informatie – en communicatieavonden over de fusie is daar een voorbeeld van. De afstand tussen bestuur en

burger wordt in de nieuwe gemeente alleen maar groter. Over oplossingen om de betrokkenheid te vergroten lees ik niets in het ontwerp.

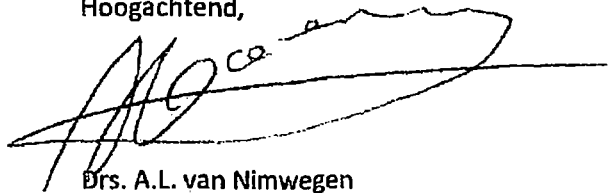
In de strategie op blz. 10 staat dat 'de balans tussen economie en ecologie blijft gegarandeerd'. Op blz. 9 staat dat het gebied is te verdelen in een meer verstedelijkt gebied in het noorden, groen veenweidegebied in het noorden en midden en aan de zuidkant het sierteeltgebied. De afzonderlijke gemeenten geven elk in structuurvisies hier invulling aan.

Je kunt toch niet volhouden dat hier geen spanningen zullen ontstaan tussen de behoeften van het stedelijk gebied en van het veenweidegebied en sierteeltgebied? Denk alleen aan de infrastructuur. Elk van deze gebieden stelt andere eisen aan bijvoorbeeld de infrastructuur. Welke keuzes gaat de nieuwe gemeenteraad straks maken?

Op blz. 14 staat dat de nieuwe gemeente stad en dorpen, met ieder een eigen karakter, zal verbinden. Dit wordt niet concreet gemaakt. Hoe gaat die verbinding tot stand komen? En hoe gaat het college de eigen identiteit van Boskoop daarin borgen?

Op blz. 20 staat dat uit het participatietraject blijkt dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties overwegend positief staan tegenover de herindeling. Waar is deze observatie op gebaseerd? In Boskoop was de participatiegraad ver beneden peil. Of moet ik dit uitleggen als 'Wie zwijgt stemt toe'?

Hoogachtend,

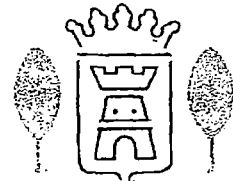

Drs. A.L. van Nimwegen
Dokter Hamburgerlaan 90
2771 JS Boskoop

Raadhuisplein 1
2771 EK Boskoop

Postbus 5
2770 AA Boskoop

Telefoon: 140172
Telefax : (0172) 219506
E-mail : info@boskoop.nl

GEMEENTE BOSKOOP

AAN

Drs. A.L. van Nimwegen
Dokter Hamburgerlaan 90
2771 JS Boskoop

Uw brief van/kenmerk
28 oktober 2011

Behandeld door
Gert-Jan Bakker

Doorkiesnr.
(0172) 219607

Boskoop,
23 januari 2012

Onderwerp
Zienswijze
herindelingsontwerp

Zaaknummer
31102925

Verzonden op
24 JAN. 2012

Gaachte heer/mevrouw Van Nimwegen,

Met waardering hebben wij kennisgenomen van uw bij brief van d.d. 28 oktober 2011 ingediende zienswijze op het herindelingsontwerp van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude. U geeft hierbij een aantal kanttekeningen aan bij het herindelingsontwerp waarop wij graag willen reageren.

U geeft aan dat het herindelingsontwerp weinig ingaat op risico's, te algemeen gesteld is en daarmee geen houvast biedt voor de burger. Door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Provincie Zuid Holland is een herindelingscan gemaakt waarin ingegaan is op de risico's van de herindeling. Daarnaast is op verzoek van de gemeenteraden door het bureau Ernst & Young een (financiële) risicoanalyse uitgevoerd. Hiermee zijn risico's naar onze mening voldoende onderkend en ondervangen. Het herindelingsontwerp is wat ons betreft niet te algemeen gesteld. In tegenstelling tot veel andere herindelingsontwerpen bevat dit herindelingsontwerp een toekomstvisie met daarin doelstellingen voor de verschillende onderwerpen die u aandraagt. In het vervolg worden deze doelen verder uitgewerkt.

Het herindelingsontwerp is vrijwillig opgesteld na een verkenning door de verschillende gemeenteraden. De complementariteit tussen de gemeenten is gelegen in de combinatie van Greenport en logistiek en het Groene Hart. Agriologisch en het Groene Hart zijn dan ook de speerpunten van de nieuwe gemeente. Hierin zit ook de eenheid van ruimte en economische ambities. De huidige gemeente Alphen aan den Rijn is getalsmatig groter, maar heeft ook nu aandacht voor de kernen Aarlanderveen en Zwammerdam door kernenbeleid. De gemeenteraden hebben per motie de opdracht gegeven om bijzondere aandacht te hebben voor het wijk- en kernenbeleid. Dit beleid wordt momenteel uitgewerkt. De belangen van Boskoop worden ook behartigd vanuit de toekomstvisie die in het herindelingsontwerp is geformuleerd. De nieuwe politiek-bestuurlijke situatie zal een andere zijn dan de huidige, wat niet hoeft te zeggen dat deze slachter wordt. De bestuurlijke drukte hoeft ook niet persé groter te worden. Gezien de nieuwe taken die op de gemeenten afkomen is meer samenwerking op grotere schaal nodig.

Wilt u bij beantwoording de datum en het barcodenummer van deze brief vermelden.

Het draagvlak voor de herindeling beoordelen wij nog steeds positief. Al voor de vorige verkiezingen is er in het kader van de agenda voor de toekomst gesproken met de Boskoopse burgers over de toekomst. Hieruit bleek dat herindeling in de toekomst gewenst is. De lage opkomst tijdens de informatie- en communicatieavonden kan mede het gevolg zijn van de eerdere discussies. En kan ook juist wijzen dat er draagvlak voor de herindeling is. Het optimisme over interactieve beleidsvorming wordt gestaafd door de hoge betrokkenheid van Boskoopse burgers, bij een enquête over dienstverlening en de procedure rondom de naamgeving. Digitale betrokkenheid maar ook avonden op locatie kunnen de betrokkenheid in de toekomst versterken.

Inzake het balans tussen ecologie, economie en daaromtrent mogelijke spanningen is het dat deze nu ook bestaan en in de toekomst op eenzelfde zorgvuldige wijze worden gewogen.

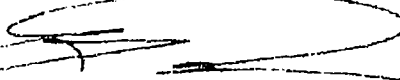
Tot zover onze inhoudelijke reactie op de door u aangegeven punten. Hoe nu verder? U heeft gesteld te hopen dat een aantal punten uit het herindelingsontwerp gehaald of juist eraan toegevoegd worden. Het herindelingsontwerp is echter al vastgesteld door de gemeenteraden van de drie gemeenten. Wat volgt is dat het herindelingsadvies voorgelegd wordt aan en vastgesteld wordt door de raden. Het herindelingsadvies is feitelijk het herindelingsontwerp, aangevuld met de ontvangen zienswijzen – dus ook die van u – en de reactie(s) daarop vanuit de gemeente(s), dan wel met de zienswijze(n) daarin verwerkt. De door u genoemde punten worden derhalve wel breed ter kennis gebracht, maar geven geen aanleiding tot een wijziging van het voorgenomen besluit.

Hiermee vertrouwen wij u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BOSKOOP,
de secretaris, de burgemeester,

W.J. Pelk

J. Rijsdijk

GEMEENTE

X 2-11-11
Lansingerland

Programmabureau Herindeling
Postbus 115
2394 ZG Hazerswoude-Rijndijk

Afdeling
Bestuurszaken
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere Informatie
Marjolein Teunissen
Telefoon
(010) 800 40 00
E-mail
Info@lansingerland.nl

Fax
(010) 800 40 01

Datum 1 november 2011
Oms kenmerk U11.49215
Uw brief van 13 september 2011

Onderwerp **Zienswijze herindelingsontwerp**

Geachte mevrouw, mijnheer,

U heeft ons de gelegenheid gegeven om onze zienswijze te geven over het herindelingsontwerp van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude. Met deze brief maken wij daar graag gebruik van.

Het herindelingsontwerp in relatie tot de gemeente Lansingerland

Per 1 januari 2014 willen de drie gemeenten zich samenvoegen tot 1 gemeente om zo de krachten te bundelen en gezamenlijke doelen en ambities te bereiken. De toekomstvisie is uitgewerkt in vier pijlers die allen raakvlakken hebben met de gemeente Lansingerland. Zo is de vervlechting tussen wonen en natuur in de pijler 'ruimte' voor ons herkenbaar. De pijler 'economie' gaat met name over de ontwikkelingen binnen de greenport regio Boskoop. Een eerder bestuurlijk overleg hierover tussen ons heeft geleid tot de afspraak dat de greenport regio Boskoop ook deelneemt aan het structurele overleg tussen de greenports Westland en Oostland. In de derde pijler, die van de maatschappij, wordt een prettig woon- en werkklimaat nagestreefd waarbij de nieuwe gemeente ook aantrekkelijk wil zijn voor nieuwe inwoners, jong en oud. Door de vele nieuwbouwwijken in de gemeente Lansingerland in relatie tot de 'al zittende' inwoners uit de drie kernen van Lansingerland hebben wij ervaring opgedaan met sociale cohesie vraagstukken die u wellicht nog gaat ervaren. Tot slot wordt het bestuur in de vierde pijler genoemd, gericht op de verbinding tussen bestuur en inwoners. Met een grotere gemeente wordt de afstand tussen bestuur en inwoners ook groter: u zoekt daarbij een optimale dienstverlening en tegelijkertijd een bestuur (en ambtelijk apparaat) dat weet wat er speelt in de nieuwe gemeente.

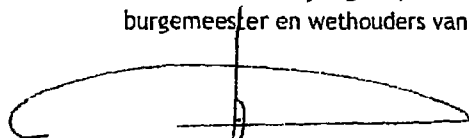
Onze reactie

Wij staan positief tegenover deze herindeling. De nieuwe gemeente is qua omvang niet alleen een sterke speler in de regio, maar ook een belangrijke gesprekspartner voor provincie, rijk en andere gemeenten. De intergemeentelijke contacten krijgen een nieuwe impuls, zeker ook waar het gaat om de samenwerking binnen de greenports. Wij zien die samenwerking dan ook met vertrouwen tegemoet.

Datum 1 november 2011
Ons kenmerk U11.49215

Zoals u weet is de gemeente Lansingerland in 2007 ontstaan uit de samenvoeging van de gemeenten Bergschenhoek, Bleiswijk en Berkel en Rodenrijs. Wij willen onze ervaringen met deze samenvoeging graag met u delen. Indien u dat op prijs stelt, laten wij daartoe een bestuurlijk overleg plannen.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

drs. ing. Ad Eijkenaar
Secretaris

Ewald van Vliet
Burgemeester

2108201200523

**EINDE
DOCUMENT**

